

Европейска
КОМИСИЯ

РАНОРАМА

ЛЯТО 2016 / бр. 57

Поморско по пътя на интелигентното развитие

ЕВРОПЕЙСКА
СЕДМИЦА НА
РЕГИОНИТЕ
И ГРАДОВЕТЕ

ИНВЕСТИРАНЕ
В ОСТРОВНИТЕ
РЕГИОНИ

ТЛАСЪК ЗА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО
В ХЪЛМИСТИТЕ
ОБЛАСТИ

Регионална
и селищна
политика

панорама

УВОДНА СТАТИЯ.....	3	ЗАЩЕТО С КАМЕРА	24
ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА РЕГИОНИТЕ И ГРАДОВЕТЕ 2016 Г.....	4	ARCTIC SMARTNESS В ЛАПЛАНДИЯ.....	26
УНИВЕРСИТЕТЪТ В РАМКИТЕ НА ЕСРГ.....	6	ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ПОДПОМАГА ОСТРОВНИТЕ РЕГИОНИ	27
ИНТЕРВЮ С ВАЛТЕР ДЕФАА.....	8	ПОМОРСКО: ИНТЕЛИГЕНТНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ГРАДСКАТА СРЕДА.....	28
СИМ КАЛАС ЗА ОПРОСТЯВАНЕТО	14	СОЦИАЛНАТА ИКОНОМИКА НА ГЪРЦИЯ.....	36
НОВИНИ НАКРАТКО.....	17	АНГАЖИРАНЕ НА МЛАДЕЖТА В ПРОЕКТА BAYINTRAP	38
ПРОГРАМА INTERACT.....	18	ПРОЕКТИ ОТ ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО, АВСТРИЯ, УНГАРИЯ, ФРАНЦИЯ И ИСПАНИЯ.....	40
КАРТИ: КАЧЕСТВО НА ВЪЗДУХА И БРОЙ НА СМЪРТНИТЕ СЛУЧАИ ПО ПЪТИЩАТА.....	20	ПРОГРАМА.....	44
EUSAIR: МАКРОРЕГИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ.....	22		

06

08

24

36

Това списание е отпечатано на английски, френски, немски, български, гръцки, испански, италиански, полски и румънски език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 22 езика на адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/panorama-magazine/

Съдържанието на броя беше завършено през юни 2016 г.

ПРАВНА ИНФОРМАЦИЯ

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържашата се в тази публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка.

Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2016 г.

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2016 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

(*) Правата върху тези изображения се предоставят за използване единствено в списание „Панорама“ (брой 57), а не за други приложения; изображението може да бъде възпроизведено в контекста на бр. 57 на списание „Панорама“ и неговите езикови версии — изображението не може да бъде възпроизведено за други цели.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носителя(ите) на авторското право.

Printed in Belgium

Снимков материал (страници):

Корица: iStock@JanMiko

Страница 3: Европейска комисия

Страница 4, 5: Европейска комисия

Страница 6, 7: Европейска комисия

Страница 8, 9, 10, 11, 12, 13: Европейска комисия

Страница 14, 15, 16: Европейска комисия

Страница 17: Европейска комисия

Страница 18, 19: Европейска комисия

Страница 20, 21: Европейска комисия

Страница 22: iStock@sjhaytov

Страница 23, 24, 25: Европейска комисия

Страница 26, 27: Европейска комисия, iStockCCat82

Страница 28, 29, 30, 31: Европейска комисия

Страница 32, 33, 34, 35: Европейска комисия

Страница 36, 37: iStock@verve231, Европейска комисия

Страница 38, 39: Европейска комисия

Страница 40: NCC

Страница 41: www.weissenseer.com

Страница 42: iStock@AM29

Страница 43: iStock@MarcoMarchi

УВОДНА СТАТИЯ

Вече са в ход подготовките за инициативата „Европейска седмица на регионите и градовете (ЕСРГ)“, известна преди като „ДНИ НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ“, която ще се състои в периода 10—13 октомври в Брюксел. Името може да е променено, но концепцията остава същата — около 130 ателиета, дебати и прояви за уста-

новяване на контакти с акцент тази година върху „Регионите и градовете за устойчив и приобщаващ растеж“. За тези, които не могат да посетят проявата в Брюксел, в периода от септември до ноември, се предлага програма от мероприятия за гражданите в цяла Европа.

Трите основни теми на ЕСРГ са приведени в съответствие с политическите приоритети на Комисията и Комитета на регионите: траен и устойчив икономически растеж; приобщаващ икономически растеж; и опростяване на ЕСИ фондовете. Около 187 региона и градове от 28 държави ще насочат вниманието си върху нови възможности за привличане и прилагане на инвестициите от ЕС в градове и региони, за обсъждане на резултатите от прилагането на тези инвестиции, за представяне на добри практики и за насърчаване на диалога за бъдещи подобрения.

Една от основните прояви е „Университетът в рамките на ЕСРГ“, чиято цел е да осигури достъп до последните резултати от научните изследвания в областта на регионалното и градското развитие на политиките и специалистите, както и да повиши осведомеността относно резултатите от научните изследвания. Тази година популярният майсторски клас за докторанти и млади научни работници ще акцентира върху политиката на сближаване на ЕС.

Други основни атракции включват церемонията по връчване на годишните награди RegioStars, в чест на добри практики в областта на регионалното развитие и вдъхновяващи иновативни проекти, подкрепяни от фондовете за политиката на сближаване. Също така ще се проведат и различни последващи мероприятия, свързани с OPEN Urban DAY 2015, за общността на специалистите, работещи в областта на селищното развитие, както и за резултатите от годишния фотоконкурс.

Дебат на високо равнище

Ако бенефициерите на европейските структурни и инвестиционни фондове трябва да се възползват максимално от предлаганите възможности, то от първостепенно значение е достъпът до финансирането да е възможно по-опростен. Интервюто с бившия заместник-председател на Европейската комисия Сим Калас, настоящ председател

на Групата на високо равнище по въпросите на опростяването, дава светлина за начина, по който 12 независими експерти наблюдават процедурите и насърчават опростяването с цел подобряване на използването на инвестициите в регионите на ЕС. За по-малко от една година Групата е анализирала теми относно електронното управление, опростените опции за разходи, достъпа до финансиране за малките и средни предприятия, както и относно финансовите инструменти, и е публикувала заключения и препоръки за заинтересованите страни. В момента Групата подготвя доклад за по-опростена рамка за изпълнение за периода след 2020 г., която да бъде включена в разсъжденията на Комисията относно бъдещето на политиката на сближаване.

Ново оформление

В този брой на Панорама сме въвели няколко нови статии и сме променили оформлението така, че да отразява по-добре съдържанието. В статията за Поморското войводство, Полша подробно са разгледани предизвикателствата, пред които е изправен регионът, и използвания „подход за преговори“ за тяхното преодоляване. В сътрудничество с различни партньори регионът определя интелигентни специализации, разработва проекти за възстановяване и координира дейностите в градските райони. Интервю с Мечислав Струк, маршал на Поморското войводство, допълнително изследва приноса на политиката на сближаване за икономическото развитие на региона и за взаимното допълване между различните инвестиционни инструменти.

Разглеждането на проекта BAYinTRAP в по-близък план ви поставя зад кулисите, за да разберете как е използвана идеята за лятно училище с цел ангажиране на младите хора в системите за градска мобилност и да се насърчат да изкажат мнението си относно разработването на политиката за устойчив градски транспорт.

Краят на една епоха

И накрая, от интервюто с Валтер Дефаа, генерален директор на ГД „Регионална и селищна политика“, ще научите малко повече за върховете и спадовете в неговата 30-годишна кариера в Европейската комисия, тъй като той се подготвя да се пенсионира и да се справи с някои нови и вълнуващи предизвикателства. ■

Корина Крецу

Европейски комисар по регионалната политика

Европейска седмица на регионите и градовете 2016 г.

През 2016 г. Европейската седмица на регионите и градовете (или „ЕСРГ“, известна преди като „ДНИ НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ“) ще се проведе под надслов „Регионите и градовете за устойчив и приобщаващ растеж“. Събитието включва около 130 ателиета, дебати и прояви за установяване на контакти, в които се очаква да се включат около 6000 участници. Освен базираните в Брюксел ателиета, са планирани прояви на местно равнище, разположени в цяла Европа, в периода от септември до ноември 2016 г.

Тазгодишната проява е изградена върху три основни теми в съответствие с политическите приоритети на Европейската комисия и Комитета на регионите на ЕС за 2016 г. Дебатите имат за цел да подпомогнат изпълнението на програмите на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г., да покажат резултатите от инвестициите на ЕС, да покажат примери на добри практики, както и да насърчат приноса за възможни бъдещи подобрения:

➤ Траен и устойчив икономически растеж

Тази тема ще се фокусира върху новите възможности за регионите и градовете за насърчаване на растежа и за създаване на повече работни места в контекста на интернационализацията на европейските икономики. Ще проучи кои региони и градове в момента са по-успешни в привличането на нови инвестиции и защо. Също така ще обърне специално внимание на новите възможности, свързани

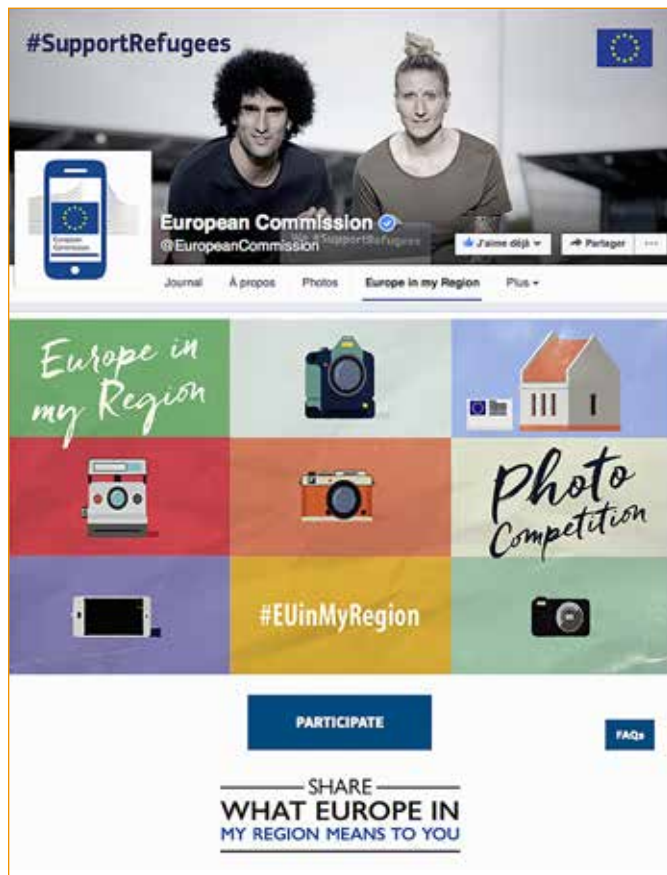
с иновациите, по-специално с енергийната ефективност, развитието на нисковъглеродна икономика и насърчаването на кръговата икономика, както и интелигентната специализация.

➤ Приобщаващ икономически растеж

Семинари по тази тема ще разгледат разработването и прилагането на политики на пазара на труда и социалното приобщаване на местно равнище за групи от населението в неравностойно положение, включително социално жилищно настаняване, обществени услуги и образование, както и мерки за улесняване на създаването на микропредприятия или малки предприятия и за създаването на по-благоприятна среда за „самостоятелна заетост“. Темата ще предостави възможност на регионите и градовете да споделят своя опит относно справянето с бежанската криза, включително чрез използването на средства от ЕС.

➤ Опростяване на ЕСИ фондовете

По тази тема регионалните и националните органи, отговорни за изпълнението на програми, подкрепяни от Европейските структурни и инвестиционни фондове, ще имат възможност да обменят опит и добри практики във връзка с подобряване на ефикасността и ефективността на управлението на програмите, включително начините за опростяване на управлението и изграждането на административен и изпълнителен капацитет. Освен това ще се отчетат най-добрите практики в областта на градското развитие, програмите за интегрирани териториални инвестиции и местното развитие, ръководеното от общностите, както и във връзка с насърчаването на използването на нови финансови инструменти. Интерес ще представляват и ранните резултати от последващите оценки за периода 2007—2013 г.

Специален акцент върху програмата на ЕС за градовете

Както и при миналогодишната проява OPEN Urban DAY, Европейската комисия, ГД „Регионална и селищна политика“ и Комитета на регионите на ЕС обединиха сили с управата на столичния регион Брюксел и местни институции, представители на други градове и европейските мрежи и инициативи за улесняване на международния обмен в областта на устойчивото градско развитие.

Общността на специалистите, работещи в областта на селищното развитие, ще може да присъства на конкретни интерактивни семинари, ателиета, посещения на проекти и други ключови събития от програмата на ЕС за градовете (нейните приоритетни теми, партньорства и обслужване на едно гише), оценката на въздействието на градската среда и значението на многостепенното управление, включително посещения на място на проекти, организирани от столичния регион Брюксел.

Местни прояви

Всеки участващ регион и град ще организира най-малко едно събитие на местно равнище, с което да доближи ЕСРГ до гражданите. Тези прояви ще се проведат в периода от септември до ноември под надслов „Европа в моя регион/град“ и ще бъдат организирани около тематичните приоритети на ЕСРГ. С насоченост към широката общественост, потенциалните бенефициери на регионалната политика на ЕС, специалистите, научните среди и медиите, проявите може да са в различни формати, като например конференции, ателиета, радио- и телевизионни предавания или изложби. Местните прояви

могат също така да се организират по повод на стартирането на проекти на ЕС за регионална политика или в рамките на мерките за осведоменост, съгласно изискванията на регламентите за ЕСИ фондовете.

http://ec.europa.eu/regional_policy/regions-and-cities/2016

Фотоконкурс „Европа в моя регион“

Петото издание на фотоконкурса е отворен до 28 август. За да участват в конкурса, гражданите трябва да направят снимка на проект, който е получил финансиране от ЕС, с плакет или билборд с информация за финансирането и знамето на Европейския съюз. Тримата победители ще спечелят курс по фотография, проведен от професионален фотограф, и пътуване до Брюксел.

<https://goo.gl/t3iwct>

RegioStars

Целта на наградите RegioStars е да се идентифицират добрите практики в областта на регионалното развитие и да се открият оригиналните и иновативни проекти, които биха могли да привлекат и да вдъхновяват други региони.

Категориите за награда за 2016 г. са:

- ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ: развитие на възможности в глобалната икономика
- УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ: кръгова икономика
- ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ: интегрирано съжителство – изграждане на приобщаващи и несегрегирани общности
- CITYSTAR: иновативни решения за устойчиво и градско развитие
- ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ: да направим промяната чрез управление по алтернативен начин.

Тази година бяха подадени 104 заявления и в момента се оценяват от журито.

Церемонията по награждаването RegioStars 2016 ще се проведе на официалния прием по време на ЕСРГ в BOZAR, в Брюксел на 11 октомври 2016 г., вторник. Печелившите проекти ще получат своите трофеи от Европейския комисар по регионалната политика, Корина Крецу, и председателя на журито за наградите RegioStars, Ламберт Ван Нистелрой, член на ЕП. ■

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

14-та Европейска седмица на регионите и градовете 2016 г. 10–13 октомври 2016 г., Брюксел

Регистрирането започва на 6 юли:

<http://www.regions-and-cities.europa.eu>

УНИВЕРСИТЕТЪТ В РАМКИТЕ НА ЕСРГ

ПРЕДСТАВЯНЕ НА НОВИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ОБЛАСТТА НА РЕГИОНАЛНОТО И ГРАДСКОТО РАЗВИТИЕ

Мисията на Университета в рамките на ЕСРГ е да направи най-новите научни изследвания в областта на регионалното и градското развитие достъпни за политиците и специалистите.

Университетът в рамките ЕСРГ се провежда вече за осма година и заема съществена част от Европейската седмица на регионите и градовете (ЕСРГ). Той има за цел да улесни обмена между академичните среди от цяла Европа и регионалните и местните представители, както и да повиши осведомеността относно резултатите от научните изследвания в областта на регионалното и градското развитие и политиката на сближаване на ЕС.

Университетът в рамките на ЕСРГ се организира от трите водещи академични научни сдружения, специализирани в областта на регионалните изследвания, регионалните науки и градоустройството — Асоциацията за регионални изследвания (RSA), Европейската асоциация по регионални науки (ERSA) и Асоциацията на европейските училища по градоустройство (AESOP) заедно с Европейската комисия и Европейския комитет на регионите (КР).

В ЕСРГ вземат участие около 6 000 специалисти, политици и научни работници, които се интересуват от политиката на сближаване на ЕС. Тя е домакин на около 130 ателиета, организирани от европейски институции, региони, градове и други организации, които проявяват интерес към областта на политиката на сближаване на ЕС. По време на тази обща програма Университетът организира ателиета с акцент върху ключови теми от практическо значение за регионите и градовете.

Тази година предвидените теми за ателиетата на Университета в рамките на ЕСРГ са:

- Придвижване на микропредприятията към границата на производителността;
- Ценни знания: предизвикателства и дилеми пред връзката град–университет;
- Интелигентната специализация на пет години: от проектирането до изпълнението;
- Изисквания към данните за градоустройството за ефективна градоустройствена политика;
- Траен и устойчив икономически растеж: балансиране на икономическото и екологичното развитие на градовете и регионите;

- Териториалните последици от изменението на климата на равнище ЕС;
- Развитие на градската среда/разпоредби за териториалната политика и предизвикателството за създаване на опростени и лесни за употреба системи за изпълнение;
- Устойчивите общества на утрешния ден: справяне с демографското предизвикателство и динамиката на „икономиката на възрастните хора“;
- Миграцията и градовете: териториални аспекти на миграцията;
- Кои са новите самонаети лица в Европа и какъв е техният принос за растежа и за териториалното и социалното сближаване?

Майсторски клас в рамките на ЕСРГ

Важна част в рамките на Университета е майсторският клас за докторанти и млади научни работници, които проявяват интерес към политиката на сближаване на ЕС. Майсторският клас ще се проведе в периода 9—13 октомври, като 30 избрани участници пет дни ще участват в координирани семинари с акцент върху политиката на сближаване на ЕС. Освен това те ще имат възможност да представят накратко своите основни изследвания пред групи висши служители на ЕС за коментар и обратна връзка. Майсторският клас включва кръгли маси, интерактивни сесии и мрежови прояви с участието на най-висшите служители на ЕС.

Основните теми на Майсторски клас 2016 г. са:

- Насърчаване на приобщаващия растеж и социалното сближаване, включително териториалното измерение и интегрирането на градските и селските райони;
- Значимост на мрежовата икономика: обучение в областта на политиката; прехвърляне между регионите и градовете; разпространение на знания; и
- Подобряване на системата за доставка на политиката на сближаване: изпълнение, опростяване и отчетност.

Конкуренцията за участие в майсторския клас е много голяма, тъй като участието осигурява на младите изследователи стимулираща и възнаграждаваща среда, в която те имат възможност да се срещнат с водещи политици от ЕС и да обсъждат основни въпроси, свързани с проектирането, изпълнението и ефективността на тази политика. Предишните участници установяват, че участвайки в тези класове те са създали нови контакти и възможности, което е от полза за кариерата им.

Академични организатори

Regional Studies Association

Асоциацията за регионални изследвания (RSA), създадена през 1965 г., е световен форум за градски и регионални научни изследвания, развитие и политика. RSA издава пет водещи списания в тази област, от които

Regional Studies (Регионални научни изследвания) е най-старото и най-известното. Освен това тя финансира нови научни изследвания и обмен на знания чрез набор от програми за финансиране, както и изграждане на мрежи и друга подкрепа, с цел подпомагане на изследователите да се развиват в своите изследвания, кариери и влияние. RSA счита, че регионите са основната териториална единица за разглеждане на същността и въздействието на политическите, икономическите, социалните и екологичните промени и иновациите. Асоциацията работи в партньорство с организации като Европейската комисия, Комитета на регионите, ГД „Регионална и селищна политика“, UN-Habitat, Световната банка и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и участва в Университета в рамките на ЕСПГ и в Майсторския клас от самото начало.

www.regionalstudies.org

Европейската асоциация по регионални науки (ERSA) е най-голямата надрегионална научна асоциация под шапката на Международната асоциация по регионални

науки (RSAI). В момента ERSA обединява 18 национални и езикови асоциации на изследователи, които имат интерес към проблемите, свързани с градоустройството на

територията на Европа. Нейният конгрес на световно равнище е уникална платформа за насърчаване на регионалните проучвания и обмена на информация по настоящи икономически, социални и политически въпроси. Освен това ERSA активно си сътрудничи с други международни институции и асоциации (напр. Европейската инвестиционна банка, Европейската комисия, Европейската университетска асоциация, AESOP) и смята, че това е от съществено значение за насърчаването на иновативното мислене и генерирането на нови интелигентни решения за съществуващите териториални проблеми за развитието.

www.ersa.org

Асоциация на европейските училища по градоустройство (AESOP), създадена през 1987 г., е международна асоциация

на университетите, в които се преподава и се провеждат изследвания в областта на пространственото планиране. С над 150 институционални членове, AESOP предоставя платформа за обмен на знания по градоустройство на учени, специалисти, професионални организации, политици и други заинтересовани страни в областта на пространственото и градското развитие в рамките на Европа. Годишният конгрес на AESOP се превърна в най-голямото събиране в областта на градоустройството в Европа. Асоциацията публикува свое собствено списание *Planning Education* (Образование в областта на градоустройството) и си сътрудничи с над 50 други списания за градоустройство. AESOP си сътрудничи с европейски академични организации и професионални сдружения, както и с европейски и световни институции, агенции и програми (ЕО, КР, UN-Habitat), като подкрепя техния нарастващ интерес към „територията и териториалността“.

www.aesop-planning.eu

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://regions-and-cities.europa.eu>

На служба с усмивка

СЛЕД 30-ГОДИШНА СЛУЖБА В КОМИСИЯТА, ЗА ВАЛТЕР ДЕФАА, ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА ГД „РЕГИОНАЛНА И СЕЛИЩНА ПОЛИТИКА“, НАСТЪПИ МОМЕНТЪТ ДА СЕ РАЗДЕЛИ С КОЛЕГИТЕ СИ

Когато Валтер Дефа започва кариерата си през 1983 г. само девет държави членки са се регистрирали за европейския проект. Тридесет години по-късно, въпреки големите колебания, е постигнат значителен напредък и над 508 милиона граждани в 28 държави членки вече са част от нарастващата общност на ЕС. И както г-н Дефаа сподели пред Панорама, през това време той е бил свидетел на много забележителни промени, както в собствената си кариера, така и в рамките на Съюза, като цяло.

По време на кариерата си в Европейската комисия сте заемал редица постове в различни генерални дирекции. Кой беше най-трудният за вас... и/или най-удовлетворяващият?

След като съм прекарал повече от половината си живот в Комисията имам много спомени! Започнах като администратор в ГД „Икономически и финансови въпроси“ и по пътя на кариерното си развитие преминах през седем Генерални дирекции, за да стигна до позицията на Генерален директор в три от тях — Служба за вътрешен одит, Данъчно облагане и митнически съюз и Регионална и селищна политика.

Мисля, че Бюджет и Регионална политика са оставили най-голям отпечатък, въпреки че съм имал голям късмет в кариерното ми развитие, тъй като „червената нишка“ въведе няколко реформи за политически досиета. По време на работата ми в ГД „Бюджет“ и в ГД „Служба за вътрешен одит“ участвах в инициативата на Лийканен за добро и ефективно управление и в стратегията на Кинок за реформиране на системата за управление, кадровата политика и финансовото управление. Докато работих в Генералния секретариат, аз бях отговорен за първото Съобщение на Комисията за оценка на въздействието, а след това бях началник кабинет на еврокомисаря Вулф-Матис. Работил съм по Програма 2000, многогодишната финансова рамка за периода

2000—2006 г., който включва голямото „източно разширение“. Съвсем наскоро бях зает с колегите от ГД „Регионална и селищна политика“ с оформянето и прилагането на съвременната политика на сближаване, с опростяването на системата за доставка и с придвижването на нашата политика и нашата ГД към логика, ориентирана към резултати.

По какво се различава ориентираният към резултати акцент от предходния за усвояване на средствата?

За първи път можем да докладваме за какво ще бъдат разходвани паричните средства и какво ще бъде постигнато — посочвайки например колко работни места ще бъдат създадени, броят на хората, които получават достъп до чиста вода или обучение, броят на лицата в неравностойно положение, като например мигранти или малцинства, които участват в програми за социално развитие, броят на предприятията, които получават подкрепа, домакинства с по-добър широколенгов достъп и т.н. Държавите членки определят свои собствени цели и очаквани резултати от финансирането по линия на политиката на сближаване след като програмите са били приети. Освен това ние въведохме специални изисквания, свързани с тематичната концентрация, така че отпуснатите средства представляват критична маса и може да окажат реално въздействие и да дадат резултати.

Европейска седмица на регионите и градовете 2016 г.: семейна снимка на майсторския клас

За по-голяма прозрачност е много важно всеки гражданин да има достъп до тази информация. През декември миналата година Европейската комисия прие съобщение (озаглавено „Инвестиции за растеж и работни места — максимално увеличаване на приноса на ЕСИ фондовете“), в което е представено подробно описание на очакваните основни резултати, и тази информация вече е публично достъпна на Платформа за свободно достъпни данни на Комисията ([HTTPS://cohesiondata.ec.europa.eu/](https://cohesiondata.ec.europa.eu/)), която редовно се актуализира. Политиката на сближаване вече не е само концепция — ориентацията към резултати може да се разглежда като голям пробив за програмния период 2014—2020 г.

Това е голяма стъпка напред, но ще се съгласите ли, че за справянето с липсата на комуникация относно регионалната политика ще са необходими по-големи усилия?

Да, комуникацията е предизвикателство. Цифрите показват, че само около 30 % от гражданите са запознати с финансираните от ЕС регионални

„Много може да се спечели от по-добрата местна комуникация“

проекти, но интересното е, че повече от 70 % от тях смятат, че проектите са добри. Много може да се спечели от по-добрата местна комуникация — колкото повече хора знаят за проектите в регионите, като например ново съоръжение за пречистване на вода или център за иновации, толкова по-позитивни ще бъдат техните нагласи. Колкото повече се доближавате до обикновените хора, толкова по-заинтересовани ще са те по отношение на проектите, които се изпълняват около тях. Работим активно с INFORM, мрежата на комуникационните мениджъри в държавите членки и в регионите, с цел да им помогнем да обменят добри практики. Поредица от семинари с участието на различни заинтересовани страни — като представителствата на Комисията в държавите членки и информационните центрове Europe Direct — се организират в държавите членки, за да им позволи да проведат диалог

с гражданите им. Също така по време на последния ден на Европа на 9 май, бяха положени съгласувани усилия от страна на местните политици в няколко държави членки, да посетят проекти и да представят доказателства за подкрепата от страна на Европейския съюз. Надяваме се също така, че все повече и повече политически представители на институциите на ЕС ще имат възможност да посетят някои добри примери за проекти, когато те са в „техните“ държави.

Как Комисията може да гарантира, че политиката на сближаване се използва по най-добрия начин във всички региони?

През годините финансирането на политиката на сближаване оказва значително влияние и благодарение на по-голяма прозрачност имаме доказателства, че тя е направила много за подобряване на положението

в по-слабо развитите региони, особено в Източна Европа, и им е помогнала да се изравнят. Независимо от това остават значителни икономически различия и сега разглеждаме по-отблизо изоставащите региони и как да подобрим нашето влияние в някои държави с ниски доходи и/или региони с нисък растеж. Тук не става въпрос само за пари — имаме опасения относно управлението, административните и правните рамки, които също са повлияни от въвеждането на предварителните условия. От практическа гледна точка обменът на партньори между националните/регионалните администрации е предназначен за засилване на административния капацитет, а от страна на управлението пактовете за почтеност се борят с измамите и корупцията, а споразуменията между възложителите и участниците в търга гарантират по-голяма прозрачност.

Трансграничните региони сега също са на дневен ред заедно с държавите членки, които търсят решения за бежанската кризата и сигурността. Има около 150 милиона европейци, които живеят в тези региони и много от тях са изправени пред проблеми, които не могат да бъдат решени само

„Ориентацията към резултати може да се разглежда като голям пробив за програмния период 2014—2020 г. За първи път можем да докладваме за какво ще бъдат разходвани паричните средства и къде“

с пари. Инициативата „Преглед на трансграничните пречки“, стартирана от комисар Корина Крецу, има за цел да се справи с административните и регулаторните въпроси, като например тези, свързани с трансграничното здравеопазване, социалното осигуряване и мобилността на пазара на труда. Само да ви дам един пример: преминаването от Дания в Швеция отнема 30 минути по моста Йоресунд. Сега това време е двойно повече заради проверките за сигурност на границите, които с течение на времето има риска да окажат голямо икономическо въздействие върху регионите на двете държави, да не

говорим за неудобството и непрактичността за тези, които работят в едната държава, а живеят в другата.

И още едно „главоболие“: в миналото различията между държавите членки бяха в упадък, но икономическата криза спря тази конвергенция, което беше основен зов за пробуждане. Повечето гранични региони и градове бяха най-силно засегнати от забавянето на растежа. В отговор ние пригледихме политиката на сближаване за инвестиции, а сега се обръщаме към Европейските структурни и инвестиционни фондове. Ние почти удвоихме (с около 20 милиарда евро) предоставянето на финансови инструменти, с цел значително да се увеличи броя на предприятията, които биха могли да се възползват от подкрепата на политиката на сближаване. Целта е да се насърчи развитието на регионалните икономики, като се акцентира върху области с реален растеж, като например иновациите и в частност стратегията за интелигентна специализация, за която мисля, че е много мощен инструмент за насърчаване на прехода на регионалните икономики. Подобно, няколко региона от различни държави се обединиха в рамките на инициативата „Авангард — нов растеж чрез интелигентна специализация“. Тя е мотивирана от ангажимент в регионите на ЕС да се използва интелигентна специализация за стимулиране на нов растеж чрез предприемачески иновации и промишлено подновяване.

През този програмен период ние имаме над 120 национални и регионални стратегии за интелигентна специализация в цяла Европа. Най-интересният елемент тук е, че приканихме държавите членки да сътрудничат с регионалните и държавните органи — не само със собствените си правителства — за да се даде тласък на регионалното развитие чрез съвместна работа с бизнеса, изследователи, университети и гражданското общество в обществен процес, който според мен едновременно е много важен и много обещаващ.

В рамките на Комисията някои генерални дирекции са критикувани, че не работят в по-тясно сътрудничество. Бил ли сте свидетел на големи подобрения във вътрешните полезни взаимодействия в това отношение?

До известна степен сътрудничеството, посочено в предходния въпрос, излиза извън традиционните „канални“, а също така отразява и начина, по който се работи в рамките на Комисията, за да се гарантира, че политиката на сближаване вече не е изолирана политика. Сега си сътрудничим с колегите от други области, като например енергетиката, околната среда и научните изследвания, да не забравя и селищното развитие — в действителност никога не е имало толкова тясно сътрудничество между различните генерални дирекции.

Това се отнася до моето минало, тъй като аз вярвам много в иновациите в публичния сектор, един важен елемент, от който трябва да се споделя повече информация и знания между отделите. Например ние въведохме схема, наречена „Печат за високи постижения“. Ако проект на научноизследователски екип е избран за проект по линия на покана на програмата „Хоризонт 2020“, но след това няма достатъчно финансиране, за да бъде продължен, той може да бъде разгледан и подкрепен от регионалното финансиране, без да е необходимо да се кандидатства отново, ако се вписва в програмата за регионално развитие. Разбирате, че става въпрос за възникване на реални полезни взаимодействия между научноизследователската и развойна дейност и регионалните политики.

Планът „Юнкер“ за инвестиции за Европа и европейските структурни и инвестиционни фондове също са свързани: инвестиционният план е основан на критерия за икономическа рентабилност, за да се привлекат

частни инвестиции — но някой трябва да поеме рисковете. Понякога тези рискове могат да бъдат толкова високи, че да е необходимо допълнително покритие — и точно тук политиката на сближаване може да помогне. Добър пример за такова полезно взаимодействие е инвестиционният фонд „Troisième Révolution Industrielle“ (Трета индустриална революция) в северен Па дьо Кале, програма, чиято цел е постигане на нулеви въглеродни емисии до 2050 г., което означава, че енергийните нужди на региона ще бъдат покрити от възобновяеми енергийни източници. В действителност сега използваме много перспективна и съвременна структура на управление и правим опити да съберем на едно място например тези които отговарят за енергетиката в държавите членки с управителите на фондове — също така и за околната среда.

„Реалните полезни взаимодействия възникват между научноизследователската и развойна дейност и регионалните политики“

Това полезно взаимодействие обхваща ли и други европейски институции или други държави извън Европа?

Разбира се, ние обсъждаме всички големи проблеми с Парламента, Съвета и Комитета на регионите (КР) — партньорството ни с КР е от особено значение за нас. В миналото тяхната подкрепа беше по-обща, но сега тя е по-стратегическа, например в програмата за градовете и интелигентната специализация. Интегрираното разработване на политики поема все по-голям контрол върху стратегически области, като например екологични аспекти, социални въпроси, подкрепа за малките предприятия и т. н., най-вече в големите

градове. Пактът от Амстердам и Програмата за градовете представят нова интересна парадигма на многостепенно управление в областта на стратегическата политика.

В Европа статистиката показва, че градовете, както големите, така и средните, са двигателите на растежа и като такава се нуждаят от интегрирано разработване на политики. Но недостатъците на градския живот включват социалните проблеми, замърсяването, задръстванията по улиците, недостига на жилища и т.н., което обяснява защо тези области заслужават специално внимание. Независимо от това, в световен мащаб градските системи в Европа се разглеждат като примери

за добри практики: Латинска Америка и държави като Китай или Япония, които са с по-лошо балансирани градски модели, искат да се учат от нас.

Как се е променил европейският проект откакто се присъединихте към Комисията?

Когато започнах работа в Брюксел в началото на 80-те бяхме девет държави членки и бяхме в режим на криза — всички говореха за „евросклероза“, а Планът „Вернер“ за изграждането на икономически и валутен съюз не беше успял. Всъщност, мисля, че по някакъв начин кризата винаги е била част от европейския проект, но винаги сме напредвали и сме я преодолявали.

„През този програмнен период ние имаме над 120 национални и регионални стратегии за интелигентна специализация в цяла Европа“

Първоначално проектът беше за западноевропейска интеграция — след това дойде реда на общата валута, която беше приета от 19 държави членки през 2002 г. Оттогава сме обединявали континента отново чрез разширяването на изток и продължихме да се развиваме с почти три пъти по-голям брой държави членки, които вече взимат участие в създаването на политиките. Но кризите също продължават, както сега — дори дълбоки кризи. През 80-те и 90-те години се оплаквахме, че няма значителен обществен политически дебат по европейските въпроси, но със сигурност сега има такъв, въпреки че се оказа

предизвикателство за всички онези, които са работили и продължават да работят по европейския проект.

И накрая, след такава богата кариера, как ще извлечете максимума от вашето пенсиониране?

За разлика от някои кариери, работата Генерален директор не е такава, която може да се работи на половин работен ден. Мисля, че би било добре да спра да работя постепенно, а не изведнъж. Вече съм планирал няколко проекта, които да запълват времето ми, включително подобряване на моите голф умения, туризъм

в Алпите с една от дъщерите ми, преподаване на младите хора в университета или може би ще опитам нещо съвсем различно — трябва да бъде открито! Наистина оценявам привилегированата кариера, която съм имал в Европейската комисия и — освен насладата от нея — също така бих искал да дам нещо в замяна на общността. ■

Лидер в опростяването

„Панорама“ представя изключително интервю с бившия заместник-председател на Комисията Сим Калас, председател на Групата на високо равнище по въпросите на опростяването.

Г-н Калас, бихте ли обяснили накратко каква е целта на Групата на високо равнище?

Целта на нашата група е да се увери, че всички налични опции за опростяване на живота на бенефициерите са взети под внимание от държавите членки. Ние разглеждаме положителни примери за това как вече е направено, както и причините, поради които други държави се колебаят. Ние също така гледаме към бъдещето, като мислим нетрадиционно, за да намерим неизползвани начини за постигане на опростяване. Консултираме Европейската комисия относно начина за по-нататъшно намаляване на административната тежест за бенефициерите на Европейските структурни и инвестиционни фондове по време на текущия програмен период и отразяване на дългосрочните перспективи, предоставяме данни за периода след 2020 г.

Какво ви мотивира да приемете поста на председател на Групата на високо равнище и с какви предизвикателства се сблъскахте в тази роля?

Моят личен интерес към опростяването идва от опита ми за провеждане на реформи в Естония, по-специално от осигуряването на широко използване на ИТ инструменти в управлението. Освен това съм мотивиран още от времето, когато бях европейски комисар, отговарящ за изпълнението на бюджета на ЕС. Бих искал да видя, че навсякъде в Европа публичната администрация винаги се стреми към опростяване на начина, по който комуникира с гражданите.

Европейските структурни и инвестиционни фондове представляват значителна част от бюджета на ЕС и са много ценени от гражданите, регио-

ните и държавите членки. Те са един от многото реални начини, чрез които гражданите могат да видят какво въздействие оказва ЕС в техните региони. Много бенефициери се оплакват, че достъпът до европейските фондове е твърде труден, а дори и когато се предостави финансиране, управлението на проект чрез бюрокрация и одити ги кара никога повече да не опитват отново. Това оказва огромно влияние върху репутацията на фондовете и ние трябва да сме сигурни, че това няма да доведе до отклонение от целите, които се опитваме да постигнем с тази инвестиция.

Смятам, че един от най-големите проблеми е, че грешката се разглежда като несъразмерна от политическа гледна точка. Например една проста грешка в спазването на процедурата се разглежда като малка грешка. Когато Сметната палата отчита, че има три процентна грешка, всички стигат до извода, че три процента от паричните средства на Кохезионния фонд се губят. И понеже всички много се страхуват да не направят грешка, държавите членки често искат разяснения и повече насоки. Тези насоки тогава стават мек закон, който налага повече ограничения и по-голяма правна несигурност. Всичко това се превръща в „неуправляема регулаторна джунгла“. Ние трябва да спрем този порочен кръг на вечно производство на актове.

Какво е постигнала групата досега и какво друго се надява да постигне?

Групата на високо равнище е всъщност постигнала доста. За по-малко от една година сме заседавали три пъти и вече сме анализирали четири теми: електронното управление; опростени опции за разходи (OOP); достъп до финансиране от ЕС за малки и средни предприятия; и финансови инструменти. На 1 март първи комплект от заключения и

Цел да постигне по-добри резултати и да насърчи повече полезни за бенефициерите процедури, Европейската комисия се фокусира върху увеличаването на потенциала за опростяване за периода 2014—2020 г. В помощ на изпълнението на тази амбициозна задача миналия юли Комисията създаде Група на високо равнище от независими експерти за мониторинг на опростяването за бенефициерите на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). По-долу Сим Калас, председател на Групата на високо равнище, дава актуална информация за постигнатия напредък на групата.

Обединяване на експертни знания

Групата на високо равнище по въпросите за опростяване за бенефициери на Европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове е създадена от Европейската комисия през юли 2015 г. Тази група, състояща се от 12 високо квалифицирани експерти, консултира Европейската комисия за това как да се намали административната тежест за бенефициерите на ЕСИ фондовете. Групата прави оценка на усвояването на възможностите за опростяване от държавите членки, идентифицира добри практики и отправя препоръки на Европейската комисия за периода 2014—2020 г. за подобряване на усвояването на мерки за опростяване, както и за регулаторната рамка след 2020 г.

представят своя доклад относно „позлатяването“. Също така ще чуем факти от гледните точки на управляващите органи, изпълняващите органи, местните власти и разбира се на крайните бенефициери. Тази дискусия трябва да ни даде по-добра представа за положението, така че нашата група да може да представи конкретни препоръки за това как да се справяме по-добре с този важен въпрос.

Като председател на Групата на високо равнище как смятате, че ще бъде постигнато опростяването?

препоръки относно електронното управление и ООР е изпратен на Комисията и е предоставен на разположение на всички заинтересовани страни. До края на юни се надяваме да се споразумеем и да публикуваме втората част заключения и препоръки относно достъпа до финансиране от ЕС за малки и средни предприятия и финансовите инструменти. Това са междинни доклади, така да се каже, за различни разглеждани теми и с тях ще допринесем за окончателния доклад относно опростяването през 2018 г. В момента се насочваме към онези области, в които виждаме възможност да се окаже въздействие през текущия период, но по-късно тази година ще посветим цялото си внимание на разглеждането на идеи за това как трябва да изглежда една по-опростена рамка

за изпълнение за периода след 2020 г. Планираме да доставим доклада си по този въпрос преди лятото на 2017 г., така че Комисията да има време да го включи в своя размисъл за бъдещето на политиката на сближаване.

Можете ли да ни кажете малко повече за това какво да очакваме от следващото ви заседание, което ще разглежда проблема с „позлатяването“?

Самите администрации добавят допълнителни разпоредби и контроли, за да се избегнат грешки. Но повече разпоредби просто означава повече усложнения и повече грешки, което е голям проблем за нашите бенефициери. По време на следващото ни заседание двама от нашите членове ще

Всеки иска резултати и правилно оползотворени парични средства, така че опростяването следва да гарантира, че системата за доставка е усъвършенствана, така че фокусът да остане върху резултатите. За този период трябва да увеличим максимално възможностите, които вече съществуват — вече сме направили някои препоръки за това, което смятаме, че може да бъде постигнато, като например да стане по-лесно за управляващите органи да използват опростени разходи.

За в бъдеще мисля, че това ще изисква по-радикален подход — подход, който отразява някои от промените в приоритетите на фондовете. Това, което искам да кажа е, че рамката ще трябва да се нагажда според

Първо заседание на Групата на високо равнище през октомври 2015 г.

Уникална перспектива

Сим Калас има богат опит с предизвикателствата, свързани с опростяване на регламентите на европейско равнище. Той служи два мандата в Комисията Барозу, първо като заместник-председател на Комисията по въпросите на административните работи, одита и борбата с измамите, и след това по въпросите на транспорта. Той е бивш министър-председател и министър на финансите на Естония. Неговият опит в реформирането на Естония и спазването на икономическата трансформация, постигната чрез комбинация на финансова подкрепа от ЕС и реформа му е дала уникална гледна точка за това как най-добре се съчетава финансирането от ЕС с напредъка на място. Той има опит в областта на икономиката и финансите и в момента е гост-професор в университета в Тарту в Естония.

вида на инвестициите, например чрез създаването на по-гъвкав подход за отразяване на естеството на различните финансови инструменти. Освен това трябва да разгледаме въпроса за доверието между различните слоеве на одит и контрол.

За този и за бъдещия период съм на мнение, че опростяването ще бъде постигнато само ако е налице политическа воля и подкрепа от страна на всички участници. Налице е нарастващ апетит за опростяване. Очевидно е, че Комисията е отворена за намиране на по-добри начини за изпълнение на фондовете, тъй като създаде Групата на високо равнище, но също съм забелязал такова отваряне по време на ангажираността ми към Европейския парламент и Комитета на регионите. Знам, че държавите членки също са готови, така че съм оптимист, че можем да намерим конкретни решения. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://bit.ly/1eYWX6J>

НОВИНИ

[НАКРАТКО]

Представяне на проекти в Гърция

В контекста на кампанията „Европа в моя регион“ в рамките на ЕС, организирана от Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, хората в Гърция имаха възможност през май и юни да научат повече за проектите, съфинансирани от ЕС в техния регион. Чрез 26 прояви в Атина и в девет региона, гръцкото участие, организирано от Националния координационен орган за НСРР на Министерството на икономиката, развитието и туризма и на управляващите органи на регионите, се фокусираха предимно върху проекти в сектор образование, култура, транспорт и градска среда.

В региона на о-в Крит бяха поканени ученици на демонстрации на приложение за изкуствен интелект от изследователи от Института по информатика на Фондацията за научни изследвания и технологии. Поредица от информационни прояви се проведе в пет училища в региона и в Хиос и в Триполи, които бяха организирани, разширени или обновени с финансиране по НСРР за периода 2007—2013 г.

В транспортния сектор по инициатива на Националния организационен орган за НСРР на Министерството на икономиката, развитието и туризма, голям проект, съфинансиран от ЕС, в гръцката столица бе домакин на други проекти, получаващи финансиране.

На Деня на Европа Източна Македония и регионът Тракия отвориха щаб на гарнизона в Ксанти, който беше възстановен със средства от НСРР и организираха изложба за превръщането на един стар тютюнев склад в петзвезден

хотел, в Драма чрез използване на финансиране по линия на програма JESSICA. Също така бяха изложени културни проекти от регионите на Епир, Йонийските острови, Тесалия, Западна Гърция, Пелопонес и континенталната част на Гърция.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/atlas/greece/

Успешна година за ЕФСИ

Осемнадесет месеца след като президентът Жан-Клод Юнкер стартира инвестиционния план за Европа, и една година след началото на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), Комисията направи опис на постиженията досега.

Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), управляван от групата на ЕИБ, е твърдо на път да достави мобилизиране най-малко на 315 милиарда евро като допълнителни инвестиции в реалната икономика до средата на 2018 г. ЕФСИ осигурява гаранция за първата загуба, което означава, че ЕИБ е бил в състояние да инвестира в повече, понякога по-рискови проекти, и да инвестира по-рано, отколкото би могла без ЕФСИ. Като цяло Фондът вече е активен в 26 държави членки и се очаква да отключи 100 милиарда евро за инвестиции с дадените досега одобрения.

През февруари Комисията публикува насоки за това как европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) могат да бъдат комбинирани с ЕФСИ, за да се осигури възможност за колкото е възможно повече инвестиции. Първият набор от проекти вече се възползва на практика от тази комбинация, която ще бъде допълнително опростена. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/!XC78YN>

Един за всички, всички за един

INTERact
EUROPEAN UNION

Програмата Interact е пример за добра практика в областта на ефективното управление

на развитието на хармонизирани инструменти за общностната инициатива Interreg, включително създаването на марка за КЕЕР, НИТ, eMS и Interreg. Каза Габриел Алварез, ръководител „Комуникации“ на Interact.

Европейските региони често са изправени пред множество предизвикателства за ефективното управление на европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове, по отношение на избягването на финансови грешки при получаването на конкретни резултати. Поради тази причина обичайна практика за всяка държава или дори за всяка регионална администрация е да разработи свои собствени решения. Въпреки това, този подход може да доведе до високи административни и финансови разходи.

За да се справи с това, Европейската комисия създаде Група на високо равнище от независими експерти за мониторинг на опростяването за бенефициерите на Европейските структурни и инвестиционни фондове. Задачата на експертите е да консултират Комисията относно опростяването и намаляването на административната тежест за бенефициерите на ЕСИ фондовете.

В същото време приоритетите за инвестиране в рамките на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) включват, наред с другото, повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни, както и ефективна публична администрация. Това е отразено в Тематична цел (ТЦ) 11 в Регламента за общоприложимите разпоредби (CPR) за програмния период 2014—2020 г.

Първокласната публична администрация оказва положително въздействие върху икономическата среда като насърчава производителността, конкурентоспособността и растежа. Този фон със сигурност предлага чудесна възможност за програмите по Interreg и държавите членки да увеличат максимално полезните взаимодействия между различните органи.

В ролята си на посредник, програмата Interact е избрала хармонизацията като една от основните мерки за опростяване с цел ускоряване на работата, както на органите по програма на Interreg, така и на бенефициерите. С подкрепата на Interact като посредник работните групи и групите от експерти от общностната инициатива Interreg бяха създадени, за да участват в разработването на общи продукти, които да се използват от всички програми.

Благодарение на този съвместен подход, програмите по Interreg несъмнено са спестили човешки и финансови ресурси с цел постигане на сътрудничество, опростяване и ориентация към постигането на резултати. Резултатите от това действие позволиха на Interact да създаде КЕЕР, НИТ, eMS и съвместима марка за Interreg.

keep

КЕЕР е изчерпателна и лесна за употреба европейска база данни, машина за търсене и клъстерен инструмент на проекти по Interreg, Interreg—ИПП ТГС и ЕИСП/ЕИС ТГС и на бенефициери от 2000 г. досега.

Тя подобрява видимостта на Interreg, сътрудничеството и прозрачността при използването на средства от ЕС, както и анализа на пропуските, успехите и тенденциите при сътрудничеството.

Тя предлага редица възможности за намиране на подходящи партньори, осведомяване за подобни проекти в различни тематични области и за извличане на данни за доклади, научни изследвания или за статистически цели. Към днешна дата в базата данни на КЕЕР са били въведени над 17 000 проекта за териториално сътрудничество, съставляващи 73 % от проектите за периода 2000—2006 г. и 93 % от всички проекти за периода 2007—2013 г.

HIT се състои от набор от шаблони, фактологични справки и модели на образци за подкрепа и насочване на програмното управление на Interreg в различни области: подбор и изпълнение на проекти, финансов контрол и одит, както и допустимост на разходите.

Това включва взаимно договорен набор от минимални очаквания по отношение на събирането и обработката на данни въз основа на изискванията на съответните политики на ЕС. Според проучване на Interact, проведено през 2015 г., 66 % от програмите по Interreg ще използват пакета HIT в периода 2014—2020 г., а 20 % от програмите ще го споделят, за да почерпят вдъхновение.

eMS е готов за употреба софтуер за мониторинг на програми и проекти за сътрудничество на ЕС, които обхващат целия жизнен цикъл на проекта — от кандидатстването, оценката и изпълнението, до плащането и докладването на Европейската комисия.

Разработеният от Interact софтуер се предоставя безплатно на програми за сътрудничество на ЕС. Към днешна дата към eMS групата вече са се присъединили 33 програми по Interreg, Interreg—ИПП ТГС и ЕИС ТГС и много от тях вече използват eMS за покани за кандидатстване, оценки на проекта и докладване.

eMS прави програмите за сътрудничество на ЕС по-достъпни за кандидатите, защото хармонизира изпълнението на проекта и докладването на потребителски интерфейси в цяла Европа. Досега той е спестил над 10 милиона евро от парите на данъкоплатците.

eMS също така е признат за добра практика от Групата на високо равнище по въпросите на опростяването на ГД „Регионална и селищна политика“ (вж. стр. 14).

Interact е програма на ЕФРР, част от общността инициатива Interreg, фокусирана върху предоставянето на услуги в подкрепа на Interreg, Interreg—ИПП ТГС и програми ЕИС. Тя разглежда Тематична цел 11 — Засилване на институционалния капацитет и ефективността на публичната администрация.

Съвместна марка

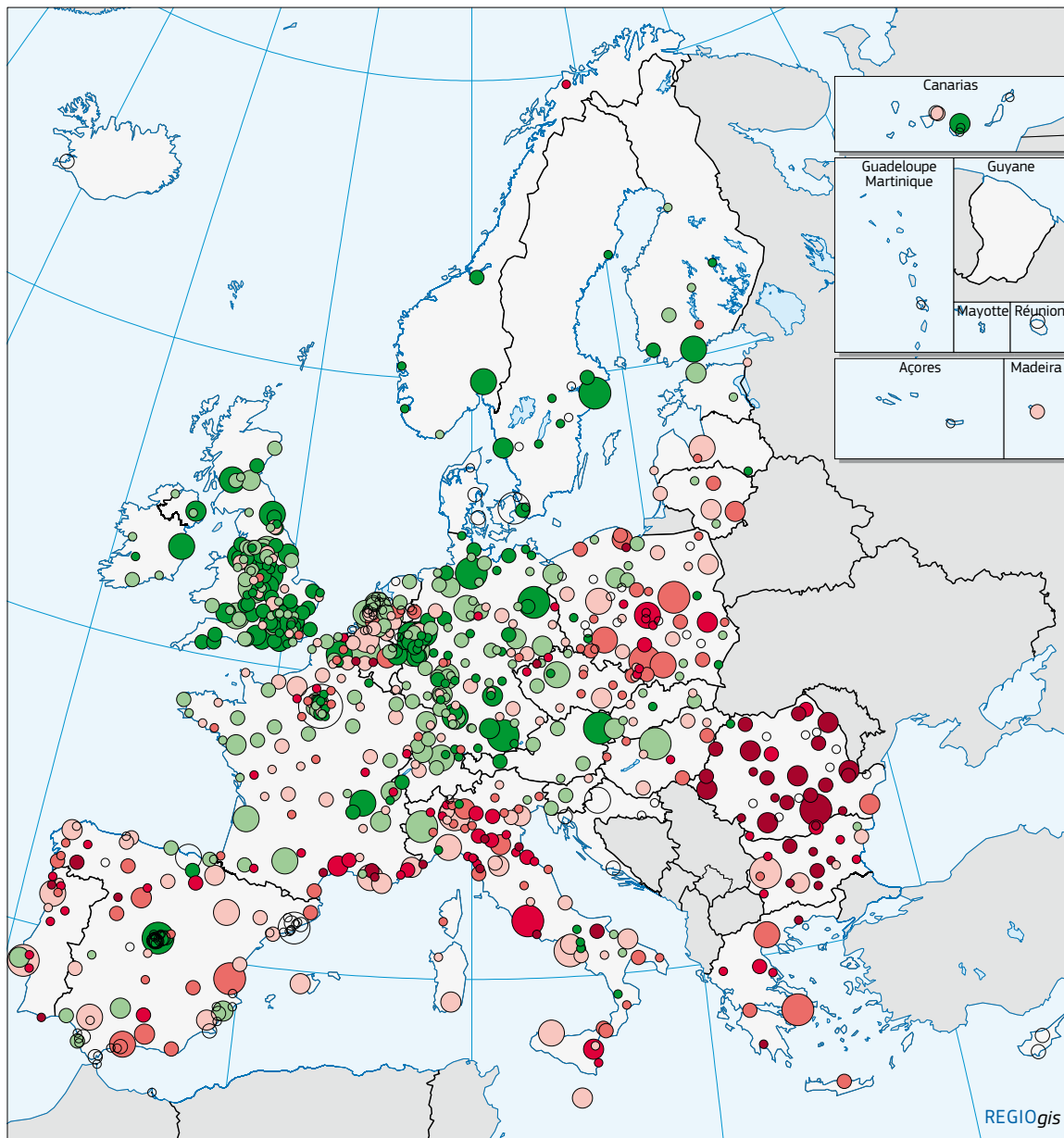
Създаването на марка Interreg включва инициативи, като например приемането на съвместна номенклатура (Interreg) за всички програми, независимо от езика, общо лого и комуникационна кампания, разглеждана като „Европейски ден за сътрудничество“. Кампанията има за цел да се разпространят получените резултати от изпълнението на проекти чрез организирането на местни прояви всяка година на 21 септември.

Общият подход при създаването на марка Interreg е с цел да се увеличи видимостта и възприятието. Европейската комисия дори въведе отново името (Interreg V) в своето решение относно програмните области и бюджети въз основа на инициативата за създаване на марка Interreg. Над 70 % от програмите са приели новото лого Interreg и са участвали в Европейския ден за сътрудничество. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.interact-eu.net

БРОЙ НА СМЪРТНИТЕ СЛУЧАИ ПО ПЪТИЩАТА В ГРАДОВЕТЕ, 2011—2013 Г.

ЕС има за цел да намали броя на смъртните случаи по пътищата с 50% до 2020 г., което би означавало по-малко от 3,1 на 100 000 жители. Тази цел вече е постигната във всички градове, отбелязани със зелено. Въпреки че в повечето градове в северозападна Европа процентът на смъртните случаи на пътя е малък, тези, отбелязани с лилаво, трябва още да намалят своите проценти. Този процент е висок в повечето румънски градове (> 9) и в много градове в България и Гърция (> 6). Подобрене също е необходимо и в повечето градове в Италия, Полша, Испания и Португалия, за да се постигне целта на ЕС до 2020 г.

Смъртни случаи на 100 000 жители

- < 2,0
- 2,0 - 3,1
- 3,1 - 4,5
- 4,5 - 6,0
- 6,0 - 9,0
- ≥ 9,0
- Няма данни

Население в центъра на града

- < 100 000
- 100 000 - 250 000
- 250 000 - 500 000
- 500 000 - 1 000 000
- 1 000 000 - 5 000 000
- ≥ 5 000 000

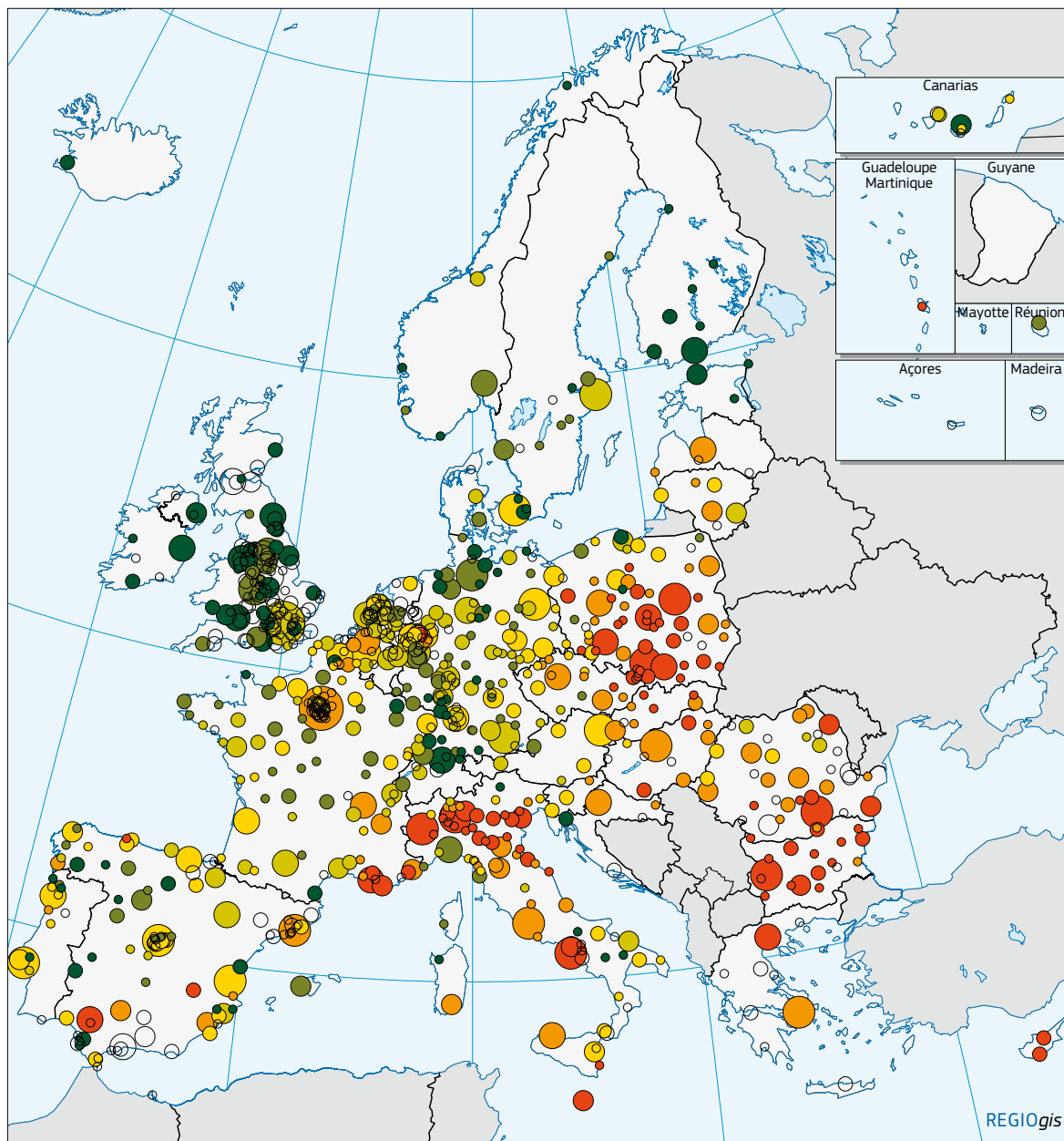
AT: 2013; BE: 2011 and 2013
 IT, PL, PT, SI, SK, FI, NO: 2011-2012
 IE, EL: 2011; CZ, ES, FR, SE: 2010-2011
 MT: 2009; LU: 2008-2009; RO: 2008
 Източник: Евростат

0 500 Km

© Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ПРАХОВИТЕ ЧАСТИЦИ ВЪВ ВЪЗДУХА (PM10) В ГРАДОВЕТЕ, 2013 Г.

Замърсяването на въздуха може да се отрази неблагоприятно върху здравето на хората и дори да намали продължителността им на живот. Директивата на ЕС ограничава концентрацията на прахови частици от 10 µm* до по-малко от 40 µg/m³. Градовете, показани в червено, са превишили този праг през 2013 г. Ориентировъчната стойност на Световната здравна организация е по-строга при 20 µg/m³. Всичките градове, отбелязани в жълто и оранжево са превишили тази стойност през 2013 г. Най-високите концентрации са отчетени в градове в България, в южната част на Полша, в Кипър и в долината на р. По в Италия. Само в няколко града, повечето от които във Финландия и Обединеното кралство, и няколко в Испания, Франция и Германия, са спазени и двата прага.

Средна дневна концентрация (µg/m³)

- < 19
- 19 - 21
- 21 - 23.8
- 23.5 - 27
- 27 - 33
- >= 33
- Няма данни

Население в центъра на града

- < 100 000
- 100 000 - 250 000
- 250 000 - 500 000
- 500 000 - 1 000 000
- 1 000 000 - 5 000 000
- >= 5 000 000

Регистрирана средна стойност от измервателните станции в границите на града. Източници: ЕИП, ГД „Регионална и селищна политика“

0 500 Km

© Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

*частиците са измерени в µm = микрометри (1/1 000 от милиметра) / µg/m³ = микрограма на кубичен метър (1 микрограм = 1/1 000 000 грама)

Стратегията на Европейския съюз за региона на Адриатическо и Йонийско море: готови, старт!

Целта на стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR) е да се помогне на региона — който е дом на 70 милиона души и ключ за географската непрекъснатост на Европа — да се възползва от предимствата на по-тясното сътрудничество в области, като насърчаване на морската икономика, опазване на околната среда, подобряване на транспортните и енергийните артерии и стимулиране на устойчивото развитие на туризма.

Година и половина след встъпителната конференция, състояла се през ноември 2014 г. в Брюксел, тази трета макрорегионална стратегия на ЕС вече е във фаза на изпълнение. Основата на съвместната работа на осемте участващи държави (Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, Гърция, Италия, Черна гора, Сърбия и Словения) беше изградена чрез стабилна платформа за определяне на приоритетите на четирите тематични стълба на стратегията: 1) син растеж; 2) свързване на региона; 3) качество на околната среда; и 4) устойчив туризъм. Програмата Interreg ADRIION, приета през декември 2015 г. и обхващаща същата географска област като EUSAIR, включва приоритетна ос, която подкрепя административните и управленските структури на стратегията.

На 12 и 13 май 2016 г. по повод на 1-вия форум на EUSAIR в Дубровник (Хърватия), комисарят по регионалната политика Корина Крецу събра заедно министрите на външните работи и по въпросите на фондовете на ЕС от осемте държави участнички, както и над 600 основни заинтересовани страни (национални, регионални и местни администрации, академичните среди, бизнеса

и гражданското общество) в региона на Адриатическо и Йонийско море, за да се направи преглед на напредъка на макрорегионалната стратегия на ЕС и да се определи пътя напред.

От думи към дела

По време на откриването на форума комисар Корина Крецу посочи трите основни елемента, необходими за преминаването от думи към дела: първо, необходимостта от трансгранично и трансотраслово мислене и по този начин да се излезе извън „зоната на удобство“; второ, да се уверим, че всички подходящи партньори са около масата; и трето, превеждане на политическата воля в адекватни ресурси. Декларацията от Дубровник, приета от министрите, потвърждава техния ангажимент за отделяне на финансови, административни и технически ресурси и приканва за по-добро съгласуване на стратегията с националните приоритети за финансиране.

Участниците във форума обсъдиха как макрорегионалният подход може да помогне на региона да стане по-устойчив чрез съвместно решаване на сложни и разнообразни спорни предизвикателства, с които отделните държави вече не се надяват, че ще могат да се справят сами. Друга основна тема беше необходимостта от ефективна система за многостепенно управление като ключова предпоставка за доброто изпълнение на стратегията и постигането на целите.

Форумът потвърди потенциала на EUSAIR, не само за повишаване на конкурентоспособността и свързаността на региона, но и за поддържане на пътя към интеграция в ЕС на четирите участващи държави кандидатки и потенциалните държави кандидатки.

Стратегията подкрепя осем държави чрез четири стълба:

Blue Growth
EUSAIR

Гърция и Черна гора

Connecting the Region
EUSAIR

Италия и Сърбия

Environmental Quality
EUSAIR

Словения и Босна и
Херцеговина

Sustainable Tourism
EUSAIR

Хърватия и Албания

Взаимосвързани аспекти и хоризонтални принципи:

- Изграждане на капацитет, включително комуникации
- Научни изследвания, иновации, малки и средни предприятия
- Сметчане на последиците от изменението на климата и адаптиране към него
- Управление на риска от бедствия

На 1 юни 2016 г. правителството на Хърватия предаде *pro tempore* председателството на инициативата за Адриатическо и Йонийско море и EUSAIR на правителството на Гърция. По време на заключителната сесия на форума в своята реч заместник-министърът на икономиката Алексис Каристис заяви, че гръцкото председателство ще се ръководи от принципа „мисли макрорегионално, действай локално“.

Макрорегионалната стратегия е интегрирана рамка, която може да бъде подкрепяна от европейските структурни и инвестиционни фондове, наред с другото, с цел справяне с общите предизвикателства, пред които са изправени държавите членки на ЕС и държавите извън ЕС, разположени в същия географски район. По този начин те ще се възползват от засиленото сътрудничество, което ще допринесе за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване.

Стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море, одобрена от Съвета през 2014 г., е третата макрорегионална стратегия на ЕС след Стратегията на ЕС за региона на Балтийско море (EUSBSR) и Стратегията на ЕС за региона на река Дунав (EUSDR), одобрени от Съвета съответно през 2009 г. и 2011 г. Четвъртата макрорегионална стратегия за региона на Алпите беше стартирана през януари 2016 г. (вж. Панорама, бр. 56).

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/conferences/adriatic-ionian/2016

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Заснето с камера

Всяка година хиляди проекти от цяла Европа получават регионално финансиране от Европейския съюз. Фотоконкурсът „Европа в моя регион“ е една чудесна възможност да излезете навън с фотоапарата си и да направите снимки на всеки един проект, финансиран по линия на ЕС. Тук е само една малка част от подобрани снимки, заснети в различни региони на Европа през последните години.

Крайният срок за участие в конкурса тази година е 28 август 2016 г. Победителите ще получат своите награди по време на Европейската седмица на регионите и градовете, която ще се проведе в Брюксел в периода 10—13 октомври. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://goo.gl/t3iwcT>

„Панорама“ очаква вашите материали!

„С ваши думи“ е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище споделят своето мнение за реформираната политика на сближаване и очертават планове си за периода 2014–2020 г. „Панорама“ очаква вашите материали!

„Панорама“ ще се радва да получи материали на Вашия език, които може да бъдат включени в следващите ни броеве. Свържете се с нас, за да получите информация за сроковете и насоки за Вашите материали.

regio-panorama@ec.europa.eu

Arctic Smartness – използване на потенциала на региона

Лапландия е най-северният регион на ЕС и врата към Арктическият регион. Тя играе важна роля не само в областта на промяната на климата и устойчивото развитие на природните ресурси, но също така и за международното сътрудничество, глобалната сигурност и икономическото развитие, както е посочено в скорошното съвместно съобщение на Европейския парламент и на Съвета относно интегрираната политика на ЕС за Арктика.

Лапландия остава един от районите с най-чиста вода и въздух в целия свят. Той е и най-големият сертифициран регион за добиване на естествени продукти.

„В Лапландия решихме да вземем смели и свободомислещи решения, като инвестираме в нашето бъдеще. Лапландия беше един от първите региони във Финландия, който се адаптира към концепцията за интелигентна специализация (S3). Интелигентната специализация беше крайъгълният камък, който ни помогна да признаем нововъзникващите индустрии, произтичащи от потенциала на региона, и да положим основите на марката на региона Arctic Smartness“, каза Кристина Йокелайнен, мениджър на S3 и развитие на регионалните клъстери, от Регионалния съвет на Лапландия.

Изразът „Арктически регион“ често се свързва със стереотипи като сняг и лед, но регионът може да предложи много повече: огромни природни ресурси, добра инфраструктура и иновативен начин на мислене. Само за няколко години Лапландия превърна арктическите предизвикателства в Arctic Smartness.

И така, как Лапландия се превърна в най-напредналия иновативен Арктически регион? Днес Лапландия е рядка комбинация от безброй малки села, градски центрове и туристически курорти, но с достатъчно място за всички. Тук има гори, ревящи реки, широка гама изследователски услуги, както и стабилни инвестиции и бизнес среда, подкрепяни от силно трансгранично сътрудничество и мрежи за съвместна дейност. Тук Арктика е ежедневието.

Балансираното съчетаване на индустриален опит и ангажимент за устойчиво развитие са в основата на рафинирането на природните ресурси в региона на Лапландия.

Въпреки своето забележително индустриално развитие — регионът е дом на една от най-големите индустриални концентрации а гори и рафиниране на минерали на ЕС —

От самото начало S3 планирането и изпълнението са основани на широкото участие и регионалната ангажираност на заинтересованите страни. Arctic Smartness на Лапландия е взаимодействие между различните сектори и технологии в рамките на регионалното и междурегионалното сътрудничество.

Регионалните клъстери на Arctic Smartness — Арктическа индустрия и кръгова икономика; Арктически селски райони на общността; Арктически дизайн; Арктическа безопасност и сигурност; и Арктическо развитие на околната среда — са гръбнакът на регионалната система за иновации за устойчиво развитие на Лапландия. Този модерен, многосекторен синергичен подход, който се простира отвъд границите, ни помага да преодолеем липсата на критична маса в региона и да се интегрират индустриите на Лапландия в световните вериги на стойността

Päivi Ekdahl - Директор по въпросите на развитието, Регионален съвет на Лапландия

Политиката на сближаване подпомага островните региони

Островните региони имат общи и специфични характеристики и функции, които ясно ги разграничават от континенталните региони. Структурните и инвестиционните фондове на ЕС са жизненоважни за осигуряването на начален тласък на дългосрочните инвестиционни проекти в тези региони и за запълването на празнините в областта на финансирането.

Член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз признава, че островните региони са изправени пред постоянни неблагоприятни природни условия, които изискват специално внимание. Ежедневните предизвикателства, като например липсата на икономии от мащаба, малките пазари и ограничените частни инвестиции в различни сектори, включително транспорт, енергийна ефективност (с последствия за енергийната бедност), цифровата свързаност и т.н., всички те оказват влияние върху предприятията и прехраната.

Политиката на сближаване е най-подходящата европейска политика за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени островите. Островните региони предлагат отлични примери за използване на европейските структурни и инвестиционни фондове за инвестиции в транспорта, енергийната ефективност, възобновяемата енергия, научните изследвания и др., което допринася за постигането на европейските стратегически цели за периода до 2020 г. и след това.

Обаче, има и примери за неуспехи и нарушения, особено по отношение на достъпа до политиката на сближаване за тези острови на ниво NUTS 3 или на по-ниско регионално ниво, когато те са част от регионите NUTS 2 на континента със значително по-висок БВП.

Поради тяхната отдалеченост и присъщите им характеристики, островите бяха особено уязвими по отношение на неотдавнашната финансова криза. Последните данни на Евростат за регионалния БВП за 2014 г. показват, че най-високите спадове в Европа — от порядъка на 30% — са настъпили на островите, което е още едно доказателство за увеличаването на различията между развитието на центъра на Европа и това в нейната периферия. Това е предизвикателство за бъдещето, което може да се преодолее по-специално чрез укрепване на териториалното измерение на политиката на сближаване.

Конференцията на периферните морски региони (www.cpmr.org), която обединява около 160 региона, представляващи около 200 милиона души, се бори за по-балансирано развитие в рамките на европейската територия. От 1973 г. CPMR и нейната Островна комисия са насочили вниманието и действията си върху това да гарантират, че нуждите и интересите на техните периферни и островни региони членки са взети под внимание от политиките с високо териториално въздействие, като например социално, икономическо и териториално сближаване, морски политики и достъпност. ■

Г-н Георге Хаджимаркос, председател на Островната комисия за Конференцията на периферните морски региони (CPMR) и управител на Южноегейския регион (Гърция)

Интелигентният подход на Поморско за възстановяване на градската среда

Поморското войводство е полски самоуправяващ се регион, който работи по регионална оперативна програма на Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) с цел възстановяване на градската среда. ОП е само един от инструментите, използвани за изпълнение на Стратегията за регионално развитие на Поморско до 2020 г.

Регионалната оперативна програма (ОП) на Поморско за периода 2014—2020 г. има за цел да се заеме с предизвикателствата за развитието, пред които е изправен региона в областта на икономиката, образованието, професионалните и социалните дейности, потенциала на отделните територии, транспортната система, енергетиката и околната среда. При използването на голямото разнообразие от теми и различни инструменти за изпълнение, ключът е да се осигури полезно взаимодействие, последователност и безпроблемна координираност.

За да постигне това, Поморско успешно прилага подход за преговори, основан на участието и включването на различни партньорски институции, организации и общности. Това включва определяне на интелигентни специализации, разработване на най-добрите проекти за възстановяване и координиране на дейностите в градовете и техните околни функционални области.

Полският регион прие уникален процес за партньорство „отдолу нагоре“, който определя интелигентни специализации, основани на предложения, направени в открита конкуренция от заинтересовани предприятия и научни общности. Предложенията бяха оценени от експерти от страни извън региона, също така и в чужбина, които имат международен бизнес и изследователски опит. В резултат на това, регионалните власти определиха четири области на интелигентна специализация (вж. стр. 31).

Силата е в числеността

Конкурсната процедура за избор на специализации стартира много активен процес на предприемачески открития, включващ сътрудничество между различни регионални партньори, представляващи бизнеса, образованието, институциите на бизнес средите и неправителствените организации (НПО). Главните действащи лица за изграждането на сътрудничество между науката и бизнеса имаха възможност да работят директно със заинтересованите партньори. Като цяло са участвали над 400 лица, включително най-големите училища и колежи в региона, водещи бизнес институции, общини и общински дружества, както и болници и многобройни НПО. Най-голямата група включва около 300 предприятия.

Елементът на преговорите силно се отличи в процеса за определяне на интелигентни специализации в региона. След като регионалните власти избраха областите на интелигентна специализация, те договориха споразумения с всяка една от общностите, организирани около тези области, което определи обхвата и приоритетните области на научни изследвания за дадена специализация, както и принципите и подхода за подпомагане на тяхното развитие с публични средства, включително регионалната ОП за периода 2014—2020 г.

Със значителна интеграция на общностите, които участват в изграждането на интелигентни икономически специализации, подкрепени от посочените по-горе споразумения, планът е да се създадат много нови и иновационни предприятия, проекти и продукти, които могат да бъдат предлагани на пазара, с цел да се подпомогне развитието на Поморско и области извън него.

При така избраните области на специализация Поморско ще положи усилия да получи световно признание като производител на плавателни съдове, които работят с алтернативно гориво, на „интелигентни домове“, на технология за разрешаване на проблемите при съхранение на енергия, както и на иновативни продукти и услуги, използвани в здравеопазването.

От самото начало на процедурата за избор на интелигентни специализации беше отделено внимание на ролята на частния капитал в начинанията и проектите, планирани от различни групи. Делът на частния капитал не само че ще гарантира по-голямата ефективност и устойчивост на реализираните решения, но също така ще стартира механизми, които ще осигурят финансирането на икономическото развитие след 2020 г., когато финансирането на политиката на сближаване ще бъде по-малко от това в настоящия програмен период.

Политика на възстановяване

В периода 2014—2020 г. един от приоритетите на политиката на сближаване и част от нейното градско измерение е цялостното обновяване на западнали градски райони. Това също така е важен аспект на градската политика в цяла Полша. През този период проектите за възстановяване, подкрепяни чрез политиката на сближаване, ще се основават на цялостна и хармонична комбинация на социални, икономически и градоустройствени дейности, чиято основна цел е социалното приобщаване на гражданите,

живеещи в западнали градски райони и намаляване на бедността, която ги засяга.

Поморско вече беше прилагало този подход в периода 2007—2013 г., използвайки наличните по това време механизми за изпълнение. Във всеки проект за възстановяване, съфинансиран от ЕФРР, е предвидено значително количество ресурси за дейности от социален характер, които възлизат на 15 % от допустимите разходи в рамките на инструмента за гъвкавост. Целта е да се подкрепят допълнителни социални дейности за западналите райони в Полша с отделна ОП, включваща инструмент за намеса на Европейския социален фонд (ЕСФ).

Европейски център за солидарност в Гданск

Европейски център за солидарност в Гданск — поглед отвътре

Проектите ще бъдат изпълнени от градовете с участието на различни партньори и групи, като ще се използва подход, който ще включва жителите и ще осигурява по-широко обществено участие на всеки етап. Законът от 2015 г. относно възстановяването и насоките, приет на регионално равнище, е основата за изготвянето на проекти за възстановяване. Изготвянето на програма за възстановяване е труден и многостранен процес и затова за целта 24 малки и големи града в Поморско получиха специални субсидии.

Териториални инвестиции

Регионалната ОП за периода 2014—2020 г. се основава до голяма степен на териториален подход. Като част от интегрираните териториални споразумения, регионалните органи преговарят с осем функционални градски района (и — отделно, като част от интегрирани териториални инвестиции — с градската агломерация на трите града) по пакети за съгласувани проекти. Това включва области като професионално активиране, предучилищно образование, транспортни възли, обработка на отпадъци и създаването на специализирани здравни услуги. Тези проекти служат за използване на възможностите за развитие и преодоляване на пречките, които характеризират тези области. Проектите, одобрени в рамките на териториалните споразумения ще получат преференции (допълнителни точки) за достъп до средствата от регионалната оперативна програма.

Териториалният подход, приет в Поморско, се основава главно на факта, че решаването на градските проблеми във функционалните области изисква не само финансови ресурси, но преди всичко системно сътрудничество, както между съседните общини, като публични органи и предприемачи, неправителствени организации, така и между образователните и научно-изследователските институции. Правилата за създаване на такова полезно взаимодействие имат за цел да вдъхновят създаването на сътрудничество там, където преди не е имало такова, и да го укрепят, където вече съществува.

Освен това, като се вземе предвид опита, натрупан през периода 2007—2013 г., следва да се отбележи, че проблемите трябва да се решават чрез предварително планирани действия, основани на стратегическо обмисляне. Споразуменията служат за точно идентифициране и внимателно подготвяне и координиране на приоритетните проекти, като по този начин се увеличава шансът за тяхното изпълнение с най-благоприятни резултати.

Беше използвана уникална формула, основана на преговори с градовете за обхвата и профила на техните проекти за възстановяване, които впоследствие бяха финансирани от регионалната ОП за периода 2007—2013 г. Поморско използва този „пилотен“ подход за преговори за генериране в голям мащаб на оптимални решения за градовете и техните функционални области, допустими за подкрепа от обществените фондове

Изпитано и изпробвано

Проектите за възстановяване да бъдат финансирани от регионална ОП по време на периода 2014—2020 г. е подход, който включва продължение и развитие на изпитан отпреди механизъм, благодарение на който са реализирани осем комплексни проекта за възстановяване, които се отнасят до над 50 000 жители, живеещи в разрушени райони в пет града.

Проектите за възстановяване следват формулата за интегриран проект: проектът включва два тясно свързани проекта, единият съфинансиран от ЕСФ, а другият от ЕФРР. В същото време, намесата от социален характер ще определи формата на инфраструктурните проекти, а не обратно. Прилагането на такъв модел е улеснено от факта, че регионалната оперативна програма за периода 2014—2020 г. в момента е програма с два фонда.

Многоетапните преговори между 31 града и регионалните органи включват, наред с другите въпроси, определянето на границите на разрушените райони, програмите за градско възстановяване и обхвата на интегрираните проекти за възстановяване. Финансираните проекти, ще трябва да намерят решения на конкретните проблеми, определени в програмите за възстановяване на разрушените райони, чиито граници са определени на базата на точни показатели за социалното, икономическото и градоустройственото положение, където степента на сериозност на кризата е относително висока, когато се прави сравнение както с града, така и с региона.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.pomorskie.eu

ПОМОРСКО ВОЙВОДСТВО

Население: 2 302 000 жители, които представляват 6,0% от населението на Полша. Нарастващото население на региона е по-младо от общото население на Полша, с най-висок естествен прираст и положителен миграционен баланс.

Пазар на труда: броят на работниците с висока производителност на труда нараства и е придружен от висок темп на растеж/спад на безработицата до процент, по-нисък от средния за страната.

Икономика: 64% от средния БВП на глава от населението по стандарт на покупателна способност на ЕС-28, икономическа дейност над средното ниво, високи резултати за иновативни предприятия, присъствие на водещи полски фирми, включително и такива с чуждестранен капитал.

Интелигентни специализации: офшорни, пристанищни и логистични технологии; интерактивни технологии в среда с много информация; екологично ефективни

технологии в производството, преноса, разпределението и потреблението на енергия и гориво, и строителство; медицински технологии за заболявания, свързани с начина на живот, и групата на застаряващото население.

Други основни отрасли: бизнес услуги; фармацевтика и козметика; биотехнологии; туризъм.

Силни страни: местоположение в TEN-T; градска агломерация Гданск-Гдиня-Сопот като иновативен и креативен метрополис на Балтийско море; местоположение на морския бряг с големи морски пристанища; уникална природна среда и културно наследство (в това число Гданск, град на свободата и солидарността); и голям академичен център.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
www.rpo.pomorskie.eu

Пионери в проектите за политиката на сближаване

ИНТЕРВЮ С МЕЧИСЛАВ СТРУК, МАРШАЛ НА ПОМОРСКОТО ВОЙВОДСТВО

Как може политиката на сближаване да допринесе за икономическото развитие на региона Поморско? На кои области бихте искали да се даде приоритет?

Политиката на сближаване е от решаващо значение за Поморско. Това е благодарение предимно на неговите ресурси, цели и принципи, за които сме се научили да размишляваме и да действваме философски с ориентация към резултатите, и сме приели всеобхватен подход за решаване на идентифицираните проблеми. Това е трудно, дори и невъзможно да се постигне с помощта на секторните политики.

Политиката на сближаване, също така, ефективно ни насочи да се съсредоточим върху основните проблемни области, напр. в образователния сектор ние поставихме специален акцент върху професионалното образование, а в областта на мобилността се фокусирахме върху обществения транспорт, включително железопътния транспорт. Също така от съществено значение е прехвърлянето на научните иновативните постижения в икономиката, привличането на инвестиции, подобряването на енергийната ефективност, както и изграждането на мрежа от туристически продукти.

Какви са предимствата и недостатъците на новия подход за комбиниране на различни фондове и финансови инструменти? Как осигурявате съгласуваност и взаимно допълване?

Ние подкрепяме идеята на оперативна програма, която комбинира Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие, още от самото начало на дебата относно политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. Мисля, че по-нататъшната консолидация на тези фондове

трябва да се следва по такъв начин, че тяхната намеса да има изцяло допълващ характер. Поморско не се колебае да използва механизма за интегрирани проекти, по-специално в районите за възстановяване и професионалното обучение.

Що се отнася до финансовите инструменти, ние в Полша сме пионери. По мое мнение, тези инструменти приближават механизмите за прилагане на политиката на сближаване до пазарните условия, което допринася за ефективните и добре насочени

Многофункционална железопътна гара в сърцето на мегаполиса

Този проект е първата европейска инвестиция, реализирана в публично-частно партньорство, финансирана от JESSICA (Съвместна европейска подкрепа за устойчиви инвестиции в градските зони), платим инструмент на ЕС. Той се отнася до обновяване на жп гарата и района около него в Сопот. Създаден е комплекс от сгради, включително нова жп гара и търговска и офис зона, и хотел. Също така беше разработен транспортен възел за осъществяване на връзка между различни средства на обществения транспорт.

www.sopotcentrum.com.pl

тунел на метрото под р. Мъртва Висла

обществени намеси, като по този начин се увеличава силата на въздействие на инструментите. Базирайки се на опита ни в областта на финансовите инструменти, ние създадохме фонд за развитие на Поморско, който след 2023 г. ще стане един от основните инвестиционни инструменти в региона.

В контекста на съгласуваност и координация, следва да се отбележи, че нашата регионална оперативна програма е ясно основана на териториален подход и формула за преговори — например като част от интегрираните териториални споразумения за градските функционални области. Това означава, че за основните градски райони договаряме пакети от проекти, които имат за цел да увеличат

максимално икономическите и социалните въздействия в различни части на региона.

Наблюдава се тенденцията общото търсене управлението на европейските фондове да се опрости. Какъв е приносът на региона за това?

Ние никога не сме се стремели да създаваме сложни процедури и да налагаме ненужна тежест на бенефициерите. При изготвянето на новата ни регионална оперативна програма се опитахме да продължим този прагматичен и гъвкав подход, но понастоящем сме силно ограничени от разпоредби, създадени на европейско и национално равнище. Разбирам необходимостта от координация

и мисля, че в някои области тя дори трябва да се подобри, но тя не трябва да се основава предимно на определен брой специфични насоки, които програмите за управление на институциите са задължени да прилагат. Регионите имат опит и не се страхуват да поемат отговорност за резултатите от изпълнението на програмите. Те, обаче, следва да имат по-голяма свобода, за да изберат най-добрия път за постигане на целите си. В нашата регионална оперативна програма ние разглеждаме практическите процедури за бенефициерите като приоритетни. Създали сме инструмент за подаване на заявления по интернет, който постоянно се адаптира към спецификата на последващите конкурси. Също така имаме документ за бенефициерите, който им предоставя пълна

информация за това как да кандидатстват за финансиране на проекти, тяхната оценка и последващите изпълнение и отчитане.

Какви резултати очаквате да постигнете в края на периода на финансиране 2014—2020 г.?

Като се вземе предвид потенциала ни за усвояване и наличните ресурси, очакваме в края на периода 2014—2020 г. да сме придобили общо 5,4 милиарда евро от фондовете на ЕС. Това включва, разбира се, стойността на нашата регионална оперативна програма, т.е. 1,8 милиарда евро.

Предполагаме, че политиката на сближаване ще бъде катализатор за трайна промяна в нашия регион. Това би трябвало да доведе до влизане на предприятията от Поморско в световната верига на стойността и до засилване на експортната ориентация на нашата икономика и намаляване на енергийната интензивност. Освен това искаме да направим по-добри вложения на пазара на труда, състоящи се в добре образовани и свободомислещи, смели и предприемчиви граждани. Също така се стремим да подобрим условията на живот на гражданите, включително значително увеличение на качеството и наличието на основни обществени услуги.

Нова железопътна линия и разширение на летището — Поморско подкрепя обществения транспорт

Построяването на железопътната гара в Поморско (PKM) и разширението на летище Гданск са най-големите и най-важните инфраструктурни инвестиции за развитие на обществения транспорт в Поморско. PKM свързва градската агломерация на трите града с летището в Гданск и с подрегион Кашубия на запад. Летище Гданск обслужва растящия брой направления между регион Поморско, Европа и останалата част на света. Благодарение на динамичния растеж на броя на пътниците, които през последните две години са се увеличили с над 30% до 3,7 милиона годишно, то се превърна в третото по-големина летище в Полша.

www.pkm-sa.pl

www.airport.gdansk.pl

Поморското войводство и неговата столица, Гданск, са близо до Балтийско море. До каква степен Поморско участва в стратегията за Балтийско море и какво очаквате от нея?

Ние участваме в стратегията на ЕС за региона на Балтийско море от самото начало. Гледаме на това като възможност за допълнителни импулси за развитие, произтичащи от по-добрата координация между редица органи от балтийските държави. В нашата регионална оперативна програма сме определили области, в които специално да насърчаваме сътрудничеството „под шапката“ на стратегията за региона на Балтийско море. А именно: обмен на знания, енергия от възобновяеми източници, както и туризъм и биоразнообразие. Надявам се, че в резултат на овладяването на стратегията за Балтийско море за целите на нашата регионална програма ще бъдат създадени висококачествени проекти. ■

Инвестиране в Померания

Благодарение на системата за икономическо насърчаване и информиране от проекта на Поморското войводство, за инвеститорите беше създадена система за всеобхватни услуги. Сътрудничеството между ключовите играчи, обслужващи инвеститорите в региона, обединени по линия на инициативата „Инвестирай в Померания“ — която включва не само подкрепа за инвестиционните проекти, но също така и насърчаване на инвестициите — доведе до завършването на 57 успешни проекта, за които инвеститорите обявиха разкриването на 8930 работни места.

www.investinpomerania.pl

Когато социалната полза надмине печалбата

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО В СОЦИАЛНАТА ИКОНОМИКА НА ГЪРЦИЯ

Социалната икономика — сектор, който устоя на икономическата криза в ЕС по-добре от другите сектори, е дългосрочен приоритет на Европейската комисия.

Цел насърчаване на „силно конкурентна социална пазарна икономика“, Комисията постави социалната икономика и социалните иновации в центъра на своята стратегия „Европа 2020“, както по отношение на териториалното сближаване, така и по отношение на търсенето на нови решения за обществените проблеми, по-специално за борбата с бедността и социалното изключване¹. За страни като Гърция, където икономическата криза имаше сериозни последствия за икономиката и социалното сближаване на страната, социалната икономика би могла да бъде осъществима алтернатива.

Социалната икономика не е нещо ново за Гърция. Всъщност Съвместното предприятие в Амбелакия (Гърция) се счита за първата съвременна кооперация в света. Предприятието е основано между 1750 г. и 1770 г. под формата на малки сдружения за отглеждане на памук и производство на прежда в 22 села, в областта Темпи, които през 1772 г. се обединяват, за да се избегне ненужното съперничество и конкуренция. То се превръща в основно предприятие, с 6000 членове, 24 фабрики и 17 клона в цяла Европа, простиращо се от Санкт Петербург и Лондон до Смирна. Неговите членове са ползвали социално осигуряване и услугите на здравните заведения, училищата и библиотеките и Свободния университет на Амбелакия².

Оттогава социално-икономическите условия в страната много са се променили. Обаче тежките социални последици от кризата, съкращаването на инвестициите и огромното увеличение на нивото на безработицата, повече от всякога изтъкват необходимостта от инвестиции в предприятия, чиято основна цел е постигане на социално въздействие при запазване на финансовата устойчивост.

Инвестиции за регионален растеж

Социалната икономика е сектор, който все още не е напълно изследван в Гърция. С подкрепата на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) — конкретно за социално предприемачество (общ бюджет 6,4 милиона евро) или чрез включване на предприемачески дейности — социалната икономика може да се развива по време на новия програмен период. Заделянето на повече от 100 милиона евро от средствата на Европейския социален фонд (ЕСФ) за насърчаване на социалното предприемачество по време на програмния период 2014—2020 г. и изборът на съответния инвестиционен приоритет от всичките 13 региона в техните Оперативни програми ясно показва намерението на гръцките власти да използват социалната икономика като нов модел, който ще допринесе за цялостния растеж на гръцката икономика. Социалната икономика също се споменава и в Меморандума за разбирателство³ като един от инструментите за подпомагане на заетостта и икономическата активност.

С подкрепата на политиката на сближаване, развитието на социалната икономика в Гърция е една чудесна възможност да се отговори на социалните нужди и да се създадат устойчиви работни места в средносрочен план, включително за уязвимите социални групи.

1) COM 2011/682

2) Калитсоунакис, 1929: 224-231, както е цитирано в Nasioulas, 2010:64

3) Допълнителна информация е поместена на сайта относно Меморандума за разбирателство: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/index_en.htm

По-долу са представени три примера за проекти, насочени към социалната икономика на Гърция:

Взаимоизгодна ситуация

fun - food - social good.

Wise Greece е организация с нестопанска цел, работеща като социално предприятие с двойна мисия: то промотира над 450 висококачествени гръцки продукта, чрез чиито продажби закупува храна, която дарява на хората в нужда. Wise Greece избира най-добрите гръцки

продукти и ги разпространява в различни търговски обекти в цялата страна и в чужбина. Гръцките производители даряват процент от продажбите си на Wise Greece за покриване на основните хранителни нужди на такива благотворителни институции и организации с нестопанска цел, които помагат на бездомните, децата и възрастните хора.

Компанията е носител на много награди, отнасящи се до социалната отговорност, включително и на наградата за устойчиво развитие на предприятията в рамките на гръцките награди „Startup Greece Awards 2016“.

<http://www.en.wisegreece.com/>

Работа по приобщаването

KoiSPE Diadromes е социален кооператив с ограничена отговорност (L.L.S.C.-KoiSPE) в Атика, създаден от служителите на Дружеството по социалната психиатрия и психично здраве. Тяхната основна цел е заетостта и социалната рехабилитация на хора с психо-социални проблеми. За да постигне това, KoiSPE поддържа офис по трудово и професионално консултиране, който помага на хора с психо-социални затруднения за осигуряване и поддържане на платена работа на свободния пазар на труда. Нещо повече, кооперативът също така предлага услуги по чистотата, кафе-сладкарница и има търговски взаимоотношения — дейности, които допринасят за създаването на устойчиви работни места за онези граждани, които са изключени от пазара на труда.

<http://koispediadromes.gr>

Да научим всички

Shedia е единственото гръцко списание за разпространение на улицата и член на Международната мрежа на уличната преса (INSP). То се разпространява по улиците

на Атина и Солун от февруари 2013 г. от бездомни и безработни граждани, като им дава възможност да спечелят малък доход и постепенно да подобрят условията си на живот. Shedia също така подкрепя реинтеграцията на най-нуждаещите се граждани чрез организиране на дейности и събития, като например местен футболен отбор, художествени и театрални класове, социални обиколки на Атина („невидимите обиколки“) и много други. ■

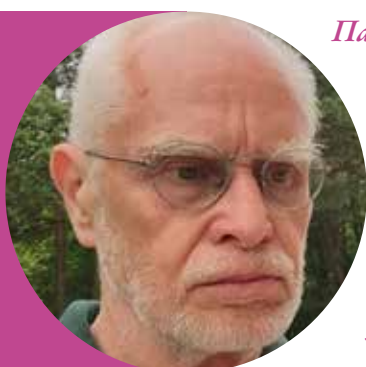
<http://www.shedia.gr/>

ПРОЕКТ

Ангажиране на младежта в подобряването на обществения транспорт

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
224 900 EUR**

**ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
191 200 EUR**

Панорама разговаря с координатора на проекта BAYinTRAP, Яцек Пьотровски, относно участието на младите граждани в европейската транспортна политика.

CIVITAS, www.civitas.eu). Като участници в този проект, Пьотровски и колегите му от Агенцията по самоуправление за насърчаване на културата в Щечинек (SAPIK), решиха да опитат нещо подобно за техния град — макар и в по-малък мащаб.

С подкрепата на местните транспортни власти, те се свързаха с Европейската комисия чрез нейната Програма за трансгранично сътрудничество в Южнобалтийския регион (2007—2013 г.). Заедно с Грайфсвалд, Германия и Клайпеда, Литва — също вземащи активно участие в устойчивия транспорт — градовете получиха подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР).

Концепцията за летен лагер се роди по време на първата среща на представителите на SAPIK, на консорциума партньори ATI erc gGmbH, на технологичния център от Западна Померания и на органа за обществен транспорт от Клайпеда.

В цяла Европа държавите членки търсят по-добри начини за създаване на чисти и ефективни системи за градския транспорт. Като има предвид, че твърде често фокусът попада върху технологията и инфраструктурата, проектът BAYinTRAP реши да опита различен подход: активно включване на младите граждани в разработването на устойчива транспортна градска политика.

„С презумпцията, че когато са ангажирани, младите хора могат да станат важни „разпространители“ на информация за устойчивия транспорт, нашият проект потърси тяхната креативност, ентузиазъм и „нетрадиционно мислене“ и ги приложи за справянето с предизвикателствата, като например пътна безопасност, достъпност и управление на градския пътен трафик,“ обясни Пьотровски.

Резултатът е урок по демокрация на участието — проект, който обедини младежта и държавни служители от Полша, Германия и Литва, за да преразгледат стари проблеми и да намерят нови подходи за постигането на по-чист градски транспорт.

От идеята до реализацията

Проектът беше вдъхновен от по-ранна общоевропейска инициатива за обществения транспорт (инициативата

Лагеруване

Беше договорено всеки град да бъде домакин на летен лагер и да посрещне групи от другите два града. „С изпращането на ученици от Грайфсвалд в Щечинек например разбрахме, че с това може да се представят нови виждания и идеи“, каза Пьотровски. Освен това той добави, че би било добре участниците да са се възползвали от възможността да получат повече и по-детайлна информация за обществения транспорт още в самото начало, за да насочат по-добре наблюденията си по време на лагерните дейности.

Всеки град разработи свои собствени критерии за конкуренция и избор на участници. Кандидатите бяха помолени да предложат подобрения на мобилността в техния град. Освен участие в проекта BAYinTRAP, 60 победители, на възраст от 16 г. до 19 г., също получиха и награди, като например карти за обществен транспорт и билети за кино.

Първоначално участниците бяха запознати с обществения транспорт чрез презентации и обиколки за проучване на града, по време на които те трябваше да се придвижат от една точка на града до друга с градския транспорт. В Щечинек например те използваха смартфони, за да намерят пътя; в Клайпеда — геокешинг; а в Грайфсвалд нанасяха маршрутите по писмени инструкции.

Напред към върха

След това участниците обсъдиха положителните и отрицателните аспекти на обществения транспорт на базата на техните първоначални наблюдения. „Въоръжена със списък на основните въпроси, всяка група предложи възможни подобрения“, каза Пьотровски. „След това те представиха своите заключения лично на местните политици, публичната администрация и другите заинтересовани страни“.

Пьотровски каза, че учениците са имали възможност да решат сами как да представят своите препоръки: в Щечинек бяха подготвили презентация на PowerPoint, докато в Клайпеда те обсъдиха всяка препоръка поотделно.

В лагерите също бяха предлагани образователни дейности по теми, свързани с устойчивата мобилност, безопасността на движението по пътищата и гражданството. „Участниците бяха обучавани по най-добрите практики и попълниха регистри за най-добри практики“, добави Пьотровски. „Ако те бяха забелязали нещо, което си струваше да приложат в своя град, те трябваше да запишат подробностите, за да занесат положителния опит у дома“.

Положителни стъпки

В резултат на това в Щечинек и в Клайпеда представените идеи бяха пряко включени в транспортната политика на всеки един от градовете. Пьотровски отбеляза, че това би било от полза за организаторите на проекти

да насърчат градските администрации да инвестират в проекта още преди участниците да са представили своите идеи. „Предполагахме, че резултатът ще е същият навсякъде, тъй като органите на Щечинек бяха ентузиазирани и ангажирани. За съжаление, това не стана така — ако всички бяха по-ангажирани в етапа на планиране на проекта, това щеше да помогне“.

Независимо от това, макар че властите в Грайфсвалд не бяха толкова ентузиазирани, като пряк резултат от предложението на един ученик, операторът на обществения транспорт в Щечинек по-късно разработи мобилно приложение, предоставящо информация в реално време за пристигането на автобус на точно определена спирка.

Други препоръки за бъдеща дискусия се отнасят до повече автобусни линии, карти на града на автобусните спирки, велосипедни алеи в паркове, по-добър достъп до автобусите за инвалидни и детски колички, подобрени кръстовища за велосипедисти, няколко начина на плащане за наем на велосипеди, заслони и пейки на спирките на градския транспорт и други.

Много от научените уроци ще бъдат включени в бъдещото регионално планиране на транспорта. Например длъжностните лица разбраха, че е трудно да се промени отношението и поведението, без прякото участие на обществеността в разработването на политиките. „Но може би най-важният резултат беше потвърдението на значението на пряката демокрация и силата на отношението на младите хора към активното участие в техните местни правителства. Подобен резултат може лесно да бъде повторен в редица други проекти, сектори и региони“, заключи Пьотровски. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/bayintrap-engaging-youth-and-changing-public-transportation

ПРОЕКТ

Център за върхови постижения привлича изпълнители с високи постижения

Разположен в един от най-новите научни паркове на Обединеното кралство, Националният център Composites е средище на авангардни научни изследвания и технологии за композитни материали, следван от някои от най-иновативните световни компании.

Националният център Composites, специално построен за изследователска и развойна дейност, беше открит през 2011 г. и съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). НСС обединява динамични компании и най-добрите научни, академични и търговски знания, с цел разработване на технологии в подкрепа на проектирането и производството на композитни продукти и пълно използване на възможностите в рамките на този сектор на територията на Обединеното кралство и извън нея. Повече от половината от членовете му идват от държави извън границите на Обединеното кралство.

Усъвършенстваните композити са леки, високоефективни материали, които променят дизайна и производството на широка гама продукти — от тези, използвани в космическата и автомобилната индустрии до морските технологии и технологиите за възобновяеми източници, спорта и свободното време. С понижаване на теглото на продуктите, могат да бъдат направени значителни намаления на производствените разходи, както и на въглеродните емисии, и да бъдат създадени огромни търговски възможности и технологични предимства.

Важността на участието в такъв център за авангардни научни изследвания и развитие е подчертана от настоящите членове на НСС, които са пазарни лидери, като Airbus Group, GE, Rolls-Royce, GKN Aerospace, BAE Systems, Shell, Vestas и 3M, както и малки и средни предприятия. Центърът предоставя възможност на своите членове да се развиват, адаптират, увеличават и валидират нови и настоящи процеси и технологии, като същевременно се ползват от привилегиите да работят с други водещи производители и доставчици на съоръжения.

Поле за изява

Освен това НСС е част от инициативата High Value Manufacturing Catapult, стратегическа инициатива, включваща седем техно-

логични и иновационни центъра, действащи като катализатор за съживяването преработващите отрасли на Обединеното кралство. Програмата осигурява достъп на учени, инженери и предприемачи до област от експертни познания и опит в рамките на научната и изследователската дейност, индустрията и правителството. Чрез по-бързото прилагане на новите концепции в търговската реалност се преодолява пропастта между ранните иновации и производството в промишлен мащаб.

НСС — който се слави с монтираните на покрива си слънчеви фотоволтаични панели за захранване на съоръжението и с намалените си въглеродни емисии — е широко признат като международен лидер в областта на композитите, което способства производството на композитни материали да стане икономически по-конкурентоспособно и щадящо околната среда. През 2014 г. сградата е разширена до два пъти по-голям размер, за да включи производствен блок с голям обем (за да се отговори на нуждите на автомобилната промишленост), съоръжение за обучение, както и гама маломасщабно оборудване за обслужване на малките и средните предприятия.

НСС създаде около 200 преки работни места и очаква този брой да нарасне значително през следващите няколко години. По-забележителното е, че НСС развива широка гама от високопроизводителни, икономически ефективни иновативни продукти, които ще дадат своя принос за създаването на бъдещото европейско богатство. ■

**ОБЩА СТОЙНОСТ НА
ФАЗА 1:
£25 000 000
(€32 406 250)**

**УЧАСТИЕ НА ЕС:
£9 000 000
(€11 666 250)**

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://nccuk.com>

ПРОЕКТ

Участие на ЕС

ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
3779000 EURИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
377 900 EUR

Благодарение на използването на иновативни екологични технологии, фирмата **Weissenseer timber construction** вече произвежда висококачествени пасивни къщи — във висококачествена пасивна къща.

В началото традиционно дърводелско предприятие, компанията **Weissenseer Holz-System-Bau GmbH**, която се намира в австрийския град Грайфенбург, днес вече е експерт в производството на стилни дървени пасивни къщи. Производството на тези екологично чисти жилища сега съставлява почти 90 % от цялостната дейност на компанията.

Първо, компанията трябваше да създаде нов производствен процес за новата си продуктова гама. Проектът „Най-малката фабрика в света“ направи точно това. Той разработи нова производствена линия съгласно строгите стандарти за пасивни жилища, които също така модернизират и автоматизират строителния процес.

Стандартът „Пасивна къща“ за Централна Европа изисква, наред с другите критерии, крайната сграда да е проектирана така, че да има общо потребление на първична енергия не повече от 120 kWh/m² годишно.

Проектът е частично финансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) на Европейския съюз по линия на Оперативна програма „Кернтен“ за периода 2008—2009 г. Благодарение на този проект времето, необходимо за производството на една пасивна къща от **Weissenseer**, от първоначалната доставка на суровините до крайната доставка на компонентите на клиентите, е радикално намалено средно от 20 работни дни само до два—четири дни!

Това рязко увеличение на производителността беше постигнато чрез разработване на високоефективна производствена верига, която до голяма степен е автоматизирана и оптимизирана по отношение на различните времеви и пространствени критерии. „Най-малката

фабрика в света“ сега разполага с производствен капацитет общо от 150 до 170 стандартни пасивни къщи на година.

Екологичният лидер

Освен че е ефективна производствена база, най-малката фабрика в света е също така и пасивна къща. Това изисква много малко допълнително отопление, тъй като топлината, генерирана от производствените машини е достатъчна, за да се поддържа отоплението на фабриката. Освен това около една шеста от сградата се състои от офис пространство, включително зони за отдых и кафене. Благодарение на оптимизираната конструкция на сградата с вътрешни източници за отопление и големи стъклени прозорци, офис сградата също отговаря на стандартите „Пасивна къща“.

Новата фабрика сега служи като „демонстрационна къща“ за гама от обществени сгради, които **Weissenseer** ще предлага за производство в близко бъдеще. Тя включва офис и бизнес сгради, училища и други обществени сгради.

В допълнение към верижния ефект за икономиката на регион Кернтен, проектът вече е създал и няколко нови работни места в рамките на компанията. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.weissenseer.com/en/home/>

ПРОЕКТ

Зелена светлина за перспективите пред унгарска компания

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
2 163 400 EUR**

**ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
1 005 200 EUR**

Унгарската компания **IBV Hungária Kft.**, за осветление и обработка на пластмаса, значително разшири своята производствена база, като разкри 50 нови работни места и допринесе за повишаването на конкурентоспособността на региона, благодарение на финансирането от Европейския фонд за регионално развитие.

През 2012 г. и 2013 г. проектът подкрепи изграждането на склад с площ 5659 m² и монтажен цех с площ 965 m² в централната сграда на компанията в Кишкунфелегхаза в област Бач-Кишкун, Унгария. Това разширение на съоръженията на компанията не само че запазиха съществуващите 436 работни места в тази компания, но създадоха и други 49. Околният район също спечели от тази инвестиция.

Бяха построени две нови сгради, положени над 4,6 km пътища, за да се осигури безпроблемното транспортиране на суровини и готови продукти към и от завода. Освен това бяха издигнати 485 метра огради около двете нови конструкции и беше построен нов резервоар за съхранение на вода съгласно противопожарните норми за безопасност.

Повече пространство, по-малко разходи

Новите съоръжения сега осигуряват модерно производствено пространство за предварителен и окончателен монтаж, изпълнение на доставка и съхранение на готовите стоки. От своя страна, изграждането на сградите освободи площ за ново производствено оборудване. От голямо значение е новият склад, който помогна за ускоряване на потока материали, което даде възможност за значително разширяване на продуктовата гама на компанията. Производствените разходи също бяха намалени благодарение на проекта.

Допълнителният складов капацитет беше необходим, за да се запази и подобри конкурентоспособността на компанията, която беше засегната от финансовата криза и новите предизвикателства на пазара. Разширяването също беше от съществено значение за разнообразяването на предлаганата продуктова гама на компанията.

„IBV имаше възможност да инвестира в разширяването много по-бързо, отколкото ако беше използвала други източници на финансиране“, коментира Кристина Раз, главен финансов директор на компанията. „Инвестицията осигурява по-добра позиция на компанията и още по-добра позиция на служителите си“.

Въпреки своята сложност, проектът е завършен само за 18 месеца, без никакви значителни усложнения. Финансирането от страна на Европейския съюз за проекта бе отпуснато по линия на Оперативна програма „Южна голяма равнина“ на ЕФРР. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.ibv.hu/>

www.kwf.at

Практически иновации и технологии за планинското животновъдство и земеделие

ПРОЕКТ

Мрежата Agripir беше създадена в отговор на нарастващото безпокойство за способността на традиционния сектор за планинско животновъдство и земеделие в региона на френските и испанските Пиринси, да остане конкурентоспособен на селскостопанските пазари.

**ОБЩА СТОЙНОСТ:
958 500 EUR**

**УЧАСТИЕ НА ЕС:
640 600 EUR**

Проектът е финансиран по линия на Оперативна програма „Франция–Испания–Андора“ за програмния период 2007—2013 г. През 2012 г. започна търсенето на иновативни решения за някои от проблемите, с които се сблъскват фермерите в планините от двете страни на френско-испанската граница. Като първа стъпка беше създадена мрежата Agripir с участието на 150 организации и над 300 души от селското стопанство, изследователски институции, високотехнологични МСП и агенциите за местно развитие.

Фирми от секторите на ИТ и електрониката и от космическия сектор работиха с изследователи, кълъстери и агенции за развитие, за да намерят практически мерки, които биха могли да променят подхода към планинското животновъдство и земеделие в Пиринеите. Основната цел беше да се обединят средства и финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), за да се идентифицират и подкрепят проектите за научноизследователска и развойна дейност с действителен икономически потенциал.

По време на работата си по тригодишната инициатива мрежата Agripir се спря на пет различни иновационни проекта, с които да доведе амбицията си до успешен край. До края на 2015 г. фазата на изследване и разработка на проектите приключи и проектите се подготвят да предложат на пазара своите продукти, процеси и услуги.

Поздравления

Проектът **E-PASTO** разработи прототип на устройството за геолокализация, което дава възможност на фермерите да локализируют и управляват стадата на паша по високите летни пасища. Животните носят високотехнологични яки, в които е поставено стабилно устройство, което позволява на фермера да следи тяхното местоположение и хранителни навици, да определя безопасните зони и да предотвратява кражби. Нискочестотната комуникационна мрежа може да работи автономно в продължение на шест до девет месеца, да показва местоположението на всеки 60 до 90 минути и да известява фермера директно чрез смартфон, таблет или компютър, ако сигурността е застрашена.

Както подсказва името, инициативата **COWMON** също работи по система за непрекъснато наблюдение на добитък, които се движи в обширни и отдалечени планински райони. Целта тук е да се разработи краен продукт, който е икономически ефективен и независим по отношение на използването на енергия.

Подобно проектът **HY-POWERBOX** се стреми да помогне на фермерите да станат независими от енергията, която им е необходима за извършването на ежедневните си задължения в труднодостъпни райони.

Целта на **LIVE-PRE-LIFE** е да се създаде една цялостна система, която може да подобри съжителството между големите хищници и добитъка в планинските райони. Окончателният пакет ще включва системи за ограждане на животните, ранното откриване на атака на хищник и активното му отстраняване.

И накрая, проектът **MASTECH** разработва система, включително ядрено-магнитен резонанс (ЯМР) и термография, за ранно откриване на мастит при овце, кози и говеда.

По време на изпълнението на проекта екипът на Agripir също така организира фестивален ден на планинското пасище, на който беше представена мрежата и първите резултати от проекта на около 600 посетители, включително туристи и земеделски представители. Други събития бяха: конференция за вълците, мрежови семинари и среща на кръглата маса относно бъдещите предизвикателства на планинското земеделие, което благодарение на Agripir вече не е изправено пред такава трудна битка.

Проектът получи окончателното си отличие през лятото на 2015 г., когато беше избран за финалист в конкурса за наградите RegioStars в категорията „Интелигентен растеж: разгръщане на потенциала за растеж на МСП за изграждане на цифрова икономика“.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.agripir.com/fr/>

ПРОГРАМА

2 СЕПТЕМВРИ

Краков (PL)

Конференция за Инвестиционния план

25 СЕПТЕМВРИ — 1 ОКТОМВРИ

Изола (SI)

Стратегия на Европейския съюз за
Алпийския регион (EUSALP)

10 — 13 ОКТОМВРИ

Брюксел (BE)

Европейска седмица на регионите
и градовете (вкл. церемонията за
въръчване на наградите „RegioStars“)

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy
#ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[ec.europa.eu/
commission/2014-2019/cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Допълнителна информация за събитията е публикувана в раздел „Календар на събитията“ на уебсайта Inforegio на следния адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/newsroom/events/

■ Служба за публикации

Европейска комисия,
Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“
Комуникация – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
Имейл: regio-panorama@ec.europa.eu